ŠENTJERNEJSKO glasilo

GLASILO OBČINE ŠENTJERNEJ – Letnik XXIV – Številka 164 – Avgust 2022

POVABILO NA JERNEJEVE DOGODKE
Buljše pri'lke nej, ku je
JERNEJEVO
u Šentjernej
STRAN 18

03 : OBČINA OBVEŠČA
Investicije po občini

05 : GOSPODARSKI UTRIP
Predstavljamo Orodjarstvo Simončič d. o. o.

08 : OBRAZI OBČINE
Alja Pezelj Lusavec – Kdaj, kako in zakaj v pasjo šolo?

IZPOSTAVLJAMO

IZ DELA DRUŠTEV

10 100 let delovanja PGD Ostrog

JERNEJEVO 2022

18 Povabilo na Jernejeve dogodke

ŠPORT

33 Uspešni nastopi kasačev v Lenartu

PIŠE:
Sabina Jordan Kovačič,
odgovorna urednica

Spoštovane bralke in spoštovani bralci,

poletje je zasijalo v svojem sijaju in še kako težko verjamemo, da smo že v zadnjem delu poletnih počitniških dni. Upam, da ste se naužili sončnih žarkov, vonja borovcev, šumenja valov, pesmi škržatov, gorskih razgledov in pozitivne energije za dni, ki so pred nami.

Avgust je za nas Šentjernejčanke in Šentjernejčane zagotovo najbolj pester mesec v letu, saj praznujemo občinski praznik. Že skozi leto je dogajanje v naši občini z različnimi dogodki zelo bogato, v času praznovanja občinskega praznika, pa je že po tradiciji dogodkov še več kot ponavadi. Koledar dogodkov letošnjega Jernejevega vabi na zanimive dogodke, za kar se za pripravo in izvedbo zahvaljujemo vsem organizatorjem. Vabimo vas, da se dogodkov udeležite in le-te izkoristite za prijetno druženje.

Želim vam lepe poletne dni. V imenu celotnega uredniškega odbora Šentjernejskega glasila vam ob občinskem prazniku želimo lepo praznovanje in prijetno prebiranje avgustovske številke.

OD BESED K DEJANJEM

Spoštovani,

v mesecu avgustu praznujemo občinski praznik Jernejevo in farno žegnanje. Občina je skupaj z društvi za letošnje praznovanje pripravila več kulturnih, športnih in družabnih dogodkov. Ker se zdravstvene razmere ponovno zaostrujejo, smo organizacijo dogodkov v največji možni meri organizirali na prostem. Program je pester in bogat, razporejen v daljše časovno obdobje ter prilagojen različnim interesom in okusom. Upam, da vam bo všeč in da bo vsakdo našel nekaj zase.

Zaključujemo gradbena dela na pokopališču v Gradišču, v polnem teku je izvedba energetske sanacije stavb Osnovne šole Šentjernej in podružnične šole v Orehovici, izvajajo se gradbena dela za rekonstrukcijo infrastrukture ter izgradnjo fekalne kanalizacije in vaške čistilne naprave v Dolenjem Maharovcu, izbran je izvajalec za rekonstrukcijo lokalnih cest, ki se bodo izvajale do konca leta. V jeseni bomo nadaljevali z gradbenimi deli v Dolenji Stari vasi.

Objavili smo javni razpis za izbor izvajalca za gradnjo mostu čez reko Krko v Mršeči vasi. V kolikor bo izbor potekal nemoteno, bomo z gradbenimi deli pričeli letošnjo jesen. Priprava projektne dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja za gradnjo nove športne dvorane je v zaključni fazi, s pripravo dokumentacije zelo hitimo, saj želimo z gradnjo pričeti najkasneje v marcu prihodnje leto.

Zelo sem vesel, da je država, na osnovi številnih pobud in aktivnosti občine, končno izvedla nakup varovalnih gozdov na območju Kobile, v skupni površini okrog 350 ha, ki so do sedaj bili v privatni lasti, in na ta način zaščitila javni interes na tem pomembnem območju.

Tudi letos bomo na slavnostni seji občinskega sveta podelili županova priznanja, spominske plakete občine, nagrado občine in naziv častnega občana.

Vesel in ponosen sem, da v naši občini delujejo tako uspešne gospodarske družbe, obrtniki, kmetje in društva ter številni posamezniki, ki s svojim delom prispevajo k razvoju in kakovosti življenja v naši lokalni skupnosti. Iskrene čestitke in zahvala vsem.

Želim vam lep preostanek dopusta in počitnic, učencem in dijakom pa uspešen pričetek novega šolskega leta. Srečno, se vidimo na dogodkih Jernejevega 2022!

Jože Simončič, *vaš župan*

Šentjernejsko glasilo, glasilo občine Šentjernej, letnik XXIV, številka 164, avgust 2022. Odgovorna urednica: **Sabina Jordan Kovačič**, članice uredniškega odbora: **Mojca Lampe Kajtna**, **Darija Kovačič**, **Andreja Topolovšek**, izdajatelj: **Občina Šentjernej**, oblikovna zasnova in prelom: **Uroš Duh, HUD studio**, tisk: **Tiskarna Jordan Krško**, naklada: **2300 izvodov**, fotografija na naslovnici: **povorka Jernejevo 2019**, foto: **arhiv Občine Šentjernej**. Šentjernejsko glasilo je vpisano v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS pod zaporedno številko 138. **ISSN 1581-6001**. **Prispevke lahko pošljete na elektronski naslov: sentjernejsko.glasilo@sentjernej.si** ter na naslov **Občina Šentjernej, Prvomajska cesta 3a, 8310 Šentjernej**, s pripisom **"Za Šentjernejsko glasilo"**. Uredništvo si pridržuje pravico do presoje o primernosti člankov glede na novinarski kodeks in po dogovoru z avtorjem članka.

NASLEDNJA ŠTEVILKA IZIDE KONEC SEPTEMBRA 2022.
Vaše prispevke nam pošljite najpozneje do 15. septembra 2022.

Spoštovane občanke, spoštovani občani,

ob Jernejevem, prazniku naše občine, vam iskreno čestitamo. Veseli in ponosni smo, da lahko v sodelovanju z vami prispevamo k razvoju in napredku naše občine.

Tudi v prihodnje si želimo sodelovanja in povezovanja. Lepo praznovanje občinskega praznika vam želimo.

župan Jože Simončič s sodelavci

UREDITEV INFRASTRUKTURE V DOLENJEM MAHAROVCU

V Dolenjem Maharovcu je izbrani izvajalec del Kostak d. d. iz Krškega pričel z izvedbo del. Dela bodo izvedena v treh fazah. V prvi fazi od gasilskega doma do konca naselja proti Gorenji Gomili, kjer je že zgrajena fekalna kanalizacija, so pričeli izvajati odcepe za hišne kanalizacijske priključke, sledi še gradnja vodovoda z obnovo hišnih priključkov, gradnja meteorne kanalizacije, elektro kabelske kanalizacije, javne razsvetljave ter rekonstrukcija ceste z gradnjo hodnika za pešce. Po položitvi nosilne plasti asfalta se bodo dela pričela izvajati v drugi fazi od gasilskega doma do konca naselja proti Gorenjem Maharovcu, ki bodo zaključena predvidoma do konca leta. Tretja faza bo obsegala rekonstrukcijo ceste z gradnjo odvodnjavanja in javne razsvetljave od konca naselja proti regionalni cesti. Vsa dela bodo zaključena v pomladanskih mesecih leta 2023. ■

POKOPALIŠČE GRADIŠČE

Dela na pokopališču v Gradišču so v zaključni fazi. Okoli starega pokopališča je v celoti zgrajen nov armiranobetonski zid, urejeno je tudi odvodnjavanje cerkve. V izvedbi je zamenjava poškodovanega vhodnega portala z repliko. Sledi še položitev zaključnih kap na novi zid ter asfaltiranje ceste in parkirišča. Vsa dela bodo zaključena v prvi polovici avgusta 2022. ■

PROSTOFER S ♥ NA POTI

BREZPLAČNI PREVOZI ZA STAREJŠE V ŠENTJERNEJU – PROSTOFER

Pokličite na brezplačno številko **080 10 10** najmanj 3 dni pred želenim prevozom. V komunikacijskem centru bodo zabeležili vaše podatke in lokacijo prevoza. Po najavi prevoza klicni center obvesti prostovoljnega voznika o prevozu in to sporoči uporabniku, za katerega se opravi prevoz. **Klicni center je na voljo za rezervacije prevozov vsak delovnik med 8. in 18. uro.** Vozniki prostovoljci bodo prevoze opravljali od ponedeljka do petka med 8. in 16. uro, izjemoma pa se lahko dnevi in ure tudi prilagodijo potrebam.

080 10 10

Klicni center je na voljo za rezervacije prevozov vsak delovnik med 8. in 18. uro. ■

POPRAVEK IN OPRAVIČILO

V predhodni izdaji Šentjernejskega glasila (številka 163, junij-julij 2022) se nam je pri člankih Sprejem najuspešnejših devetošolcev pri županu Občine Šentjernej in Valeta 2022 prikradla neljuba pomota. Pri zapisu prejemnikov nagrad ravnatelja in najuspešnejših učencev smo priimek učenke **Mance Marlin**, pomotoma zapisali Merlin. Ob tem se Manci najiskreneje opravičujemo za pomoto, ji ponovno čestitamo za vse dosežke in želimo veliko uspeha na njeni nadaljnji poti.

Uredništvo glasila ■

HUMANITARNI TEDEN JE ZA PROSTOVOLJCE PREHITRO MINIL

OZ RKS NOVO MESTO

Na Območnem združenju RKS Novo mesto smo prve štiri počitniške dni organizirali humanitarni počitniški teden mladih Nisi sam, ki se ga je udeležilo 17 mladih prostovoljcev, od tega deset dijakov vseh novomeških srednjih šol, štirje devetošolci in trije študentje. Različne dejavnosti je novomeški Rdeči križ mladim ponudil v dopoldanskem času.

V začetku humanitarnega tedna so se udeleženci spoznali med seboj, se pogovarjali o prostovoljskih izkušnjah, jih seznanili z dejavnosti novomeškega Rdečega križa in o možnostih opravljanja prostovoljnega dela ter zaključili s plesno delavnico. Drugi dan smo se na ustvarjalni delavnici družili s 26 stanovalci Doma starejših občanov Novo mesto in skupaj izdelali 70 škatlic presenečenja, ki so jih podarili sostanovalcem ali svojcem. Preden smo zaključili dan smo se razgibali na vadbi joge. Tretji dan je bil delaven, saj smo starejšemu paru iz Šentjerneja zložili drva in temeljito pospravili stanovanje. Na akciji sta se nam pridružila še dva prostovoljca KORK Šentjernej. Zadnji dan smo se družili z uporabniki programa Delo z brezdomnimi in socialno ranljivimi na novomeškem rdečem križu in skupaj pomagali pakirati živilske pakete v skladišču. Naš humanitarni teden smo zaključili v prijetnem vzdušju na rekreativnem kegljanju.

Zlaganje drv v Šentjerneju.

Mladi so si v tem tednu pridobili dragocene prostovoljske izkušnje in bili zelo zadovoljni, kar kažejo njihovi vtisi. Udeleženka Neža je povedala: *»Všeč mi je, da smo naredili nekaj dobrega in da smo s tem pomagali drugim.«* Eva je strnila svoje vtise: *»Všeč mi je bilo druženje s starejšimi, spoznavanje novih ljudi in pomoč starejšim. Lahko bi trajalo dlje.«* ■

LETOVANJE OTROK NA DEBELEM RTIČU 2022

OZ RKS NOVO MESTO

Letošnje poletje je preko Območnega združenja RKS Novo mesto letovalo 220 otrok, starih od 5–15 let, v dveh sedemdnevnih izmenah na Debelem rtiču. Vključevali smo otroke preko zdravstvenega ali socialnega letovanja. Za financiranje pa so prispevali ZZRS, Rdeči križ Slovenije preko dobrodelnih akcij, občine in krajevne organizacije RK, iz katerih so se udeležili otroci na letovanje in starši. Vsako leto se namreč trudimo, da je prispevek staršev minimalen, večina jih je letos za sedemdnevno letovanje prispevala 26 eur. Za otroke je 24 ur na dan skrbelo 24 mentorjev, ki so se zelo trudili, da so izvedli tudi čim bolj zanimiv program, ki so ga ponudili predvsem v času popoldanskega počitka. Za naše letovanje je že znano, da poteka brez zaslonov in elektronskih naprav, kar v začetku povzroča tudi nejevoljo pri otrocih, vendar se na to hitro navadijo. Letos smo imeli poleg obvezne delavnice prve pomoči, zdravega načina življenja tudi delavnico o pasteh elektronskih naprav. Velika pridobitev za letošnje letovanje so trije novi supi, ki jih je prispevala Občina Straža. V obeh letošnjih skupinah na Debelem rtiču so bili mentorji in otroci navdušeni, da so jih lahko uporabljali. Ena od posledic epidemije virusa covid-19 je slabo znanje plavanja. Na letovanju je bilo 32 neplavalcev, med njimi so bili stari tudi 7–8 let, na koncu jih je 12 splavalo, drugi pa so postali polplavalci. Iz opisanih opažanj otrok lahko strnemo, da je več otrok kot kdaj prej nedružabnih, zaprtih vase, se težko odprejo, so samotarski in težko navežejo stike. Mentorjem se nekateri otroci zaupajo, ko potožijo, da se starši večkrat skregajo med seboj, da so oni večkrat sami doma, včasih pa povedo tudi o nasilju v družini. Letos smo težko našli mentorje za delo na letovanju z otroki. Prvič smo vključili mentorje iz cele Slovenije, če smo hoteli zapolniti vseh 22 mest. Pedagoški vodja je odgovoren, da vse na letovanju teče po načrtu, da je poskrbljeno za program, za varnost otrok in dobro delo mentorjev. Tudi letos smo našli pedagoški vodji iz vrst učiteljev, ki sta žrtvovali svoj dopust in poskrbeli za letovanje otrok na Debelem rtiču v organizaciji Območnega združenja RKS Novo mesto.

Za organizatorje je konec letovanja olajšanje. Najbolj pomembno je, da se otroci na letovanje na Debeli rtič radi vračajo, saj je povpraševanje iz leta v leto večje. ■

Predstavljamo ORODJARSTVO SIMONČIČ d. o. o.

DRUŽINSKO PODJETJE Z VEČLETNO TRADICIJO

V tokratni številki vam predstavljamo družinsko podjetje Orodjarstvo Simončič d. o. o. iz Gorenjega Vrhpolja. Svojim strankam nudijo hitre in kakovostne storitve na področju orodjarstva. Strokovno usposobljeni zaposleni s sodobnim strojnim parkom poskrbijo za kvalitetno opravljeno delo. Pogovarjali smo se z ŽIGO SIMONČIČEM.

SABINA JORDAN KOVAČIČ
ARHIV ORODJARSTVO SIMONČIČ d. o. o.

Kam segajo vaši začetki, kako bi jih opisali? Kaj je botrovalo vaši odločitvi, da se podate v samostojne podjetniške vode?

Podjetje je bilo ustanovljeno leta 2004 v Gorenjem Vrhpolju pri Šentjerneju. Ustanovitelj je oče Marjan Simončič, ki se je odločil za samostojno pot po 25-ih letih dela kot rezkalec, brusilec in orodjar v podjetju Iskra in kasneje v podjetju Arex d. o. o. To je bil čas, ko so lahko tudi majhna podjetja uspela. Okolje je bilo bolj spodbudno, zato je oče svojo dolgoletno željo po samostojni poti v orodjarstvu lahko tudi uresničil. Delo je začel v garaži z enim brusilnim strojem. Kasneje se je strojni park povečeval in posodabljal vse do današnjega dne. Danes je strojni park že kar obsežen, zato smo se preselili v večje prostore. Podjetje je delovalo kot Orodjarstvo Simončič, Marjan Simončič s. p., kjer je bil zaposlen oče, kasneje sem se mu pridružil tudi jaz (Žiga Simončič). Najprej sem delal kot študent, nato sem se zaposlil in za mano še moja žena. Leta 2018 se je podjetje preimenovalo v Orodjarstvo Simončič d. o. o. Do leta 2020 smo bili v podjetju zaposleni štirje. Potem se je oče upokojil in dejavnost predal v moje roke. Še vedno pa je v podjetju prisoten in pomaga z idejami in nasveti.

Ste družinsko podjetje. Kje je sedež vašega podjetja? Kakšne so prednosti družinskega podjetja? Obstajajo tudi slabosti?

Smo družinsko podjetje s štirimi zaposlenimi. Sedež podjetja se nahaja v Gorenjem Vrhpolje 68 a. Vodenje družinskega podjetja ima poseben čar, vendar skriva tudi mnogo preizkušenj in izzivov, ki jih mora celotna družina obvladovati. Prednosti družinskega podjetja se odražajo na različnih področjih, kot na primer fleksibilnost glede časa, dela in denarja. Vendar pa to lahko, ob preveliki vpetosti čustev in razhajanj v razmišljanju, postane slabost. Slabost se odraža tudi v delavniku, saj je ta velikokrat prenatrpan in se zavleče v pozne popoldanske ure in vikende, zaradi česar manj časa ostane za družinsko življenje. Ampak na to gledamo iz svetle plati, saj nam delo daje kruh.

Dejavnost podjetja ja razširjena na različna brušenja, rezkanje, žično erozijo … S čim vse se ukvarja vaše podjetje? Kakšne storitve nudite svojim strankam?

Danes je dejavnost podjetja razširjena na žično in potopno erozijo, CNC rezkanje in struženje na najsodobnejših napravah, ploskovno, profilno in okroglinsko brušenje.

Izdelujemo orodja za brizganje plastike in preoblikovanje pločevine. Našim strankam nudimo tudi popravilo orodij ter izdelavo posameznih kompleksnih kosov, ki so izdelani kar se da hitro in kvalitetno.

Zaupajo vam številna podjetja. Kako si pridobivate nove stranke? Se udeležujete raznih sejmov, ali se mogoče poslužujete različnih tehnik oglaševanja?

Sejmov se ne udeležujemo. Večino novih strank smo pridobili na osnovi naših preteklih referenc in dobrega glasu o nas. Imamo spletno stran, kjer nas podjetja lahko najdejo in izvejo več o nas in našem delu.

»Vodenje družinskega podjetja ima poseben čar, vendar skriva tudi mnogo preizkušenj in izzivov, ki jih mora celotna družina obvladovati.«

Lahko rečemo, da je posebnost vaše panoge ta, da v večini zaposluje moške. Je pri vas mogoče drugače?

Res je, da se v naši panogi zaposluje v večini moške, a pri nas dela tudi moja žena, ki se je po končani fakulteti zaposlila pri nas. Opravlja tako delo na strojih kot tudi računovodska dela. Stereotipe o moških in ženskih poklicih bi bilo treba preseči, zaradi neravnovesja med povpraševanjem in ponudbo v družboslovnih poklicih, na drugi strani pa je problem podjetij, da se morajo boriti za naravoslovno-tehniške kadre. Namreč delovna mesta v naši panogi niso več nujno umazana in delo ne poteka več v težkih pogojih. Tega je čedalje manj. Gre bolj za delo z računalniki, nadzor nad stroji in podobno, kar pa lahko opravljajo tudi ženske.

Kako je s pridobivanjem kadrov? Se soočate s kakšnimi težavami, saj vemo, da nekaterih poklicev, kot so strugarji in rezkarji, praktično ni več?

Kot je opaziti v vseh panogah, tudi pri nas ni izjema, da je težko zaposliti novega delavca. Dolgo časa smo iskali osebo, ki bi se želela zaposliti v orodjarstvu, in sedaj nam je končno uspelo najti dodatno pomoč in smo pred kratkim zaposlili novega delavca. Imamo pa željo ostati družinsko podjetje in ohraniti vse prednosti, ki jih ta nudi.

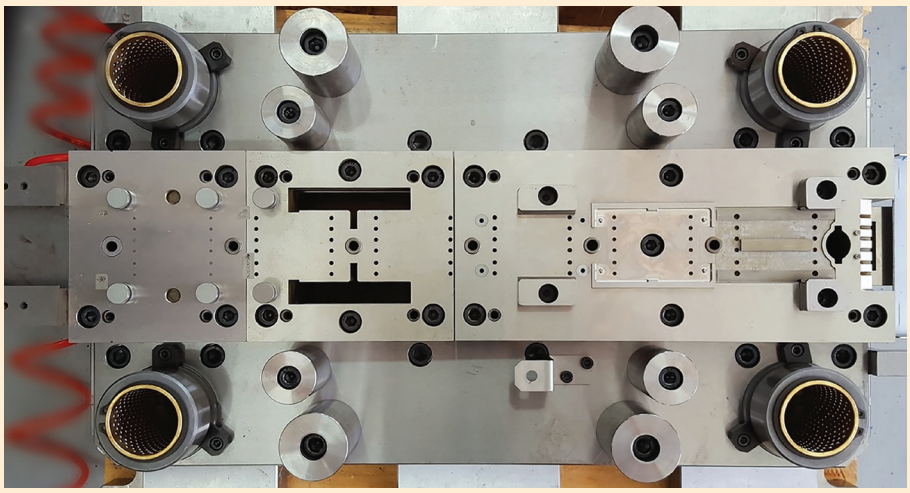

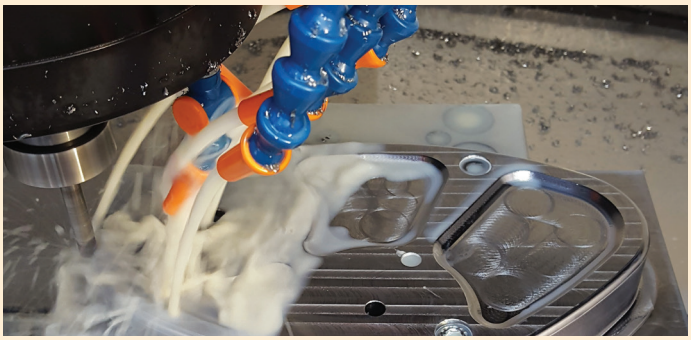

Mnogi pravijo, da je orodjarstvo »kraljica strojništva«, ki zahteva multidisciplinarna znanja in prenekatere spretnosti. Kako vidite, da se je kot panoga skozi čas spreminjala?

Orodjarstvo je gospodarska panoga, v kateri je potrebno, poleg velikih vlaganj v tehnologijo imeti predvsem znanje in izkušnje, ki nam pomagajo, da delo poteka strokovno, izdelki pa so kvalitetno izdelani. Skozi čas se je marsikaj spremenilo, saj včasih ni bilo takih strojev, kot so danes. Več je bilo ročnega dela in marsikaj ni bilo izvedljivo, izdelava določenih delov je potekala veliko več časa. Danes se zahteva, da so izdelki izdelani hitro, kvalitetno in v tolerancah, kar pa lahko dosežemo le z dobrimi, novejšimi stroji, primernim merilnim orodjem in izkušenim kadrom.

Kako pomembno je v vaši panogi izobraževanje?

V naši panogi je izobraževanje ključnega pomena, saj moramo iti s časom naprej. Stroji se izboljšujejo, ravno tako tehnike, zato je treba temu slediti, sicer te lahko konkurenca hitro »povozi«. Tudi pri nas smo skozi čas povečevali zahtevnost izdelkov in s tem širili raven znanja. Zelo dobrodošlo bi bilo, da bi v šolah naredili korak naprej ter dijake in študente bolje pripravili na delo v naši stoki. Mnogokrat se delavci prvič srečajo s pravimi CNC stroji ob prvi zaposlitvi in šele takrat se začne pravo učenje.

Kako vam uspe zdržati vsakodnevni pritisk, ki ga prinašajo vsi poslovni izzivi?

Pritisk je v tem času zelo velik, roki so kratki, zato je še kako pomembno, da se zna človek malo odklopiti od tega stresa. Prostega časa je malo, a ga rad preživljam z družino, sprostim se ob skupnih izletih in med igro z otrokoma. Ko utegnem, se rad podružim tudi s prijatelji.

Kakšni so vaši načrti za prihodnost?

Cilj našega podjetja je dolgoročen in stabilen razvoj, ne pa kratkoročno razmišljanje in hiter zaslužek. Zato želimo, tako kot do sedaj, tudi v bodoče vlagati v razvoj, posodabljanje strojnega parka in znanje, da bomo lahko sledili tempu v orodjarstvu in ostali konkurenčni. Pomembno se nam zdi, da ohranimo dober kader in ga izobražujemo, saj brez tega ni uspešnega podjetja. ■

OBISK PREDSEDNIKA NOGOMETNE ZVEZE SLOVENIJE RADENKA MIJATOVIĆA V ŠENTJERNEJU

TANJA BRATE

TANJA JAKŠE GAZVODA

V četrtek, 23. junija 2022, je na povabilo Tomaža Strgarja, direktorja Nogometnega kluba Šentjernej, prišel na obisk v Šentjernej predsednik Nogometne zveze Slovenije Radenko Mijatović.

Po srečanju z NK Šentjernej je na povabilo župana obiskal tudi Občino Šentjernej, kjer so govorili o razvoju nogometa in načrtovanih investicijah v športno infrastrukturo. Poleg župana, predsednika NZS in predsednika NK Šentjernej, so se sestanka udeležili še podžupan Jože Vrtačič, ki je zadolžen za področje športa, podžupan Janez Selak in podpredsednik NK Šentjernej Albert Pavlič. Župan Jože Simončič je predstavil projekt izgradnje nove športne dvorane, katere pričetek je predviden za leto 2023, in se dotaknil infrastrukture namenjene nogometu. Na sestanku so govorili o možnostih prenove obstoječega nogometnega igrišča ter o možnostih umeščanja lokacije novega stadiona v novi občinski prostorski načrt.

Dogovorili so se, da bodo odslej ohranjali bolj intenzivne stike, saj je bil pogovor zelo konstruktiven in prijeten. Vsi udeleženi si bodo prizadevali, da bodo tudi nogometni navdušenci v Šentjerneju prišli do boljših pogojev, saj je zanimanje za nogomet med mladimi v Šentjerneju izredno veliko. ■

EKIPE PRVE POMOČI PREVERILE SVOJO USPOSOBLJENOST

BARBARA OZIMEK

OZ RKS NOVO MESTO

Na XXVI. preverjanju usposobljenosti ekip prve pomoči RK in CZ Dolenjske in Bele krajine je v soboto, 18. junija, v Šentjerneju sodelovalo 9 ekip prve pomoči rdečega križa in civilne zaščite. Smisel letošnjega preverjanja niso bili doseženi rezultati, ampak učenje in utrjevanje znanja. Vseh devet ekip je preverjalo praktično znanje prve pomoči na treh nesrečah, na vsaki pa so reševali vsaj štiri poškodovane ali obolele ljudi. Preverjanj usposobljenosti zaradi epidemije s koronavirusom zadnje dve leti ni bilo, zato smo veseli, da so ekipe še vedno aktivne in njihovi člani zainteresirani, da sodelujejo. Vodja strokovnega dela tekmovanja Peter Černe je ocenil znanje ekip prve pomoči kot zelo dobro. Priznanja in pokale so dobili vsi sodelujoči, podelili so jih podžupan Občine Šentjernej, predstavnika UZRSZR Janja Brulc in Stanislav Zagorc in predsednica OZ RKS Novo mesto Vesna Dular.

Vsem ekipam iskrene čestitke za udeležbo in prikazano znanje prve pomoči.

Sodelovale so naslednje ekipe prve pomoči: OZ RKS Novo mesto 1, OZ RKS Novo mesto 2, OZ RKS Trebnje, OZ RKS Metlika 1, OZ RKS Metlika 2, CZ Občine Šmarješke Toplice, CZ Občine Semič, CZ Občine Žužemberk, CZ Krka, d. d., Novo mesto. ■

IMATE PASJEGA MLADIČKA? NE ODLAŠAJTE Z OBISKOM PASJE ŠOLE

ALJA PEZELJ LUSAVEC vodi pasjo šolo v okviru Športno kinološkega društva Šentjernej že od leta 2008. Pred leti je bila aktivna v kinološki športni disciplini agility. Trenutno je lastnica border collia (Mawlch) Aslana in shetlandske ovčarke Happy. Z njo smo se pogovarjali o pomislekih, s katerimi se ob začetku pasjega šolskega leta sooča večina novih lastnikov psov.

SABINA JORDAN KOVAČIČ

OSEBNI ARHIV ALJE PEZELJ LUSAVEC

Kdaj je kuža pripravljen za obisk pasje šole?

Za pasjega mladiča in njegovega vodnika je zelo priporočljivo, da se vključi v tečaj pasje male šole čim prej, ko pride v nov dom. Povsem napačno je mišljenje mnogih, ki mislijo, da mora mladiček zato, ker je še majhen, ves čas tekati naokrog po svoje in početi kar si želi. Mnogi, ravno zaradi tega, ker so prepričani, da je psiček še premajhen, da bi ga šolali, zamudijo kritičen čas v njegovem razvoju, kar se seveda pozna na njegovem poznejšem vedenju. Odlašati z mladičkovo vzgojo in šolanjem, je moč primerjati z odlašanjem o otrokovi vključitvi v vrtec in šolo. Predstavljajte si, da bi imeli svojega otroka do 6. leta zaprtega doma v hiši, v kateri ne bi imel stika z zunanjim okoljem, potem pa bi od njega pričakovali, da samozavestno vkoraka v šolo. Sigurno se tak otrok med vrstniki in v množici novih dejavnikov nikakor ne bi dobro počutil, niti ne znašel. Tako, kot se tudi ne mladiček, katerega vzgojo v zgodnji mladosti smo prepustili naključju. Zato bo najbolje, da se vodniki odločijo za obisk pasje šole kar takoj, ko mladička sprejmejo v svoj dom.

Kje in kolikokrat na leto izvajate tečaje?

Tečaje izvajamo v jesenskem in spomladanskem času. Sprejemamo mladičke od 2. meseca starosti dalje. Ti kužki se vključijo v pasjo malo šolo, ki traja 3 mesece. V njej učimo osnovne vaje poslušnosti, kot so: »sedi«, »prostor«, »poleg«, »sem«, »odlaganje«. Večji poudarek pa je na utrditvi dobre navezave med vodnikom in psom ter seveda socializaciji – navajanju psa na okolje v katerem živi. Po zaključenem tečaju pasje male šole, se lahko šolanje psa in vodnika nadaljuje v okviru pasje osnovne šole. Ta obsega vaje poslušnosti potrebne za opravljanje izpita za psa spremljevalca po Pravilniku Kinološke Zveze Slovenije. Tečaji potekajo v Šentjerneju, na našem vadbišču pri hipodromu, občasno pa lokacije tudi menjamo (sprehod po šentjernejskem sejmu, navajanje na urbano okolje ...), seveda po dogovoru s tečajniki.

Komu priporočate obisk pasje šole?

Vsekakor pasjo malo šolo priporočam vsem, četudi že imajo izkušnje s šolanjem psov. V naši mali šoli je velik poudarek na socializaciji mladičkov. To ne pomeni neskončne igre v smislu tekanja ter prekopicevanja mladičkov med seboj, ampak zgolj to, da se kužki spoznajo med seboj in so se sposobni ignorirati. Igrati in učiti kužka v dnevni sobi ali na domačem dvorišču je namreč precej drugače, kot igrati se z njim v

»Pri nas je največji poudarek na vzpostavitvi odnosa med psom in vodnikom, ki ga skušamo zgraditi skozi igro.«

množici ostalih psov, kaj šele zahtevati od njega določeno povelje. Program pasje male šole Športno kinološkega društva Šentjernej je zasnovan tako, da se mladički učijo usmerjenosti v vodnika in so sposobni ignorirati vse ostale dražljaje iz okolice.

Zagotovo obstaja razlika med pasmami glede učljivosti oz. nagnjenosti k sodelovanju. Katere se te pasme?

Kljub različnim rodovniškim in nerodovniškim pasmam psov, je vsem mladičkom skupno eno – neskončna količina energije. Mlad kuža ima ogromno energije, ki jo mora nekako sprostiti. Velja, da so predstavniki pasme psov, ki imajo dolgo zgodovino sodelovanja s človekom, daleč najbolj problematični doma, če niso primerno zaposleni. Takrat namreč povsem verjetno počno stvari, ki nam niso po volji – grizejo stole, trgajo blazine, lajajo na mimoidoče ljudi, se zaganjajo v avtomobile, kopljejo luknje na vrtu, lovijo svoj rep ... Če jim ne omogočimo, da blestijo v delu, se lahko kar pripravimo na to, da bodo blesteli v nam nezaželenem vedenju. To velja za vse delovne pse (ovčarji, lovski psi). Seveda lahko vso to neizmerno energijo preusmerimo v nam zaželena vedenja in mladička začnemo učiti. Tako se kužek že v začetku nauči, kaj od njega pričakujemo, ko bo odrasel.

Vemo, da so priboljški nepogrešljivi pri motivaciji in nagrajevanju pasjih prijateljev. Kaj poleg priboljškov je obvezna oprema za vsako pasjo aktivnost?

Poleg priboljškov v pasji šoli uporabljamo še igrače. Za mladička je primerna daljša in mehkejša »vrv – igrača«, da vanjo lahko dobro ugrizne. Taka igrača v pasjem mladiču sproži nagon po plenu. Pri igri z igračo namreč posnemamo beg plena. Tako kot volku zajec ne skoči kar v gobec, ampak beži pred njim, tudi igrača beži pred kužkom po tleh, ta pa jo prične loviti. Pri igri je pomembno, da mladič vedno zmaga in zgrabi igračo. Potem se z njim malo poruvamo. Pri tem seveda prilagodimo svojo moč in čas trajanja igre mladičku, saj imajo mladi kužki relativno kratko pozornost, mi pa ne želimo, da bi se igre naveličali.

Nam lahko na kratko opišete, kako poteka obisk vaše pasje šole ...

Pri nas v pasji šoli je največji poudarek na vzpostavitvi odnosa med psom in vodnikom, ki ga skušamo zgraditi skozi igro. Hkrati, ko se z mladičkom igramo, vzpostavljamo krdelo in ga mimogrede učimo pravil, ki v njem veljajo. Ob igri pa ga učimo še osnovne vaje poslušnosti. Ure pasje male šole obiskujejo pasji mladički, ki imajo še zelo kratko pozornost, zato so vaje, ki jih delamo kratke. Kuža vajo samo nekajkrat ponovi in jo potem zaključimo ter se z njim poigramo. Pomembno pa je, da vodniki s svojimi mladički potem vse, kar se učimo v šoli, doma utrjujejo. V mali šoli vodniki dobijo tudi splošne informacije o negi, zdravju, prehrani psa...

Ali drži trditev, da je zelo dobrodošlo imeti psa, ki nam je vsaj približno karakterno podoben?

Ja, bo kar držalo. Najbolje je izbrati psa, ki ustreza našemu življenjskemu slogu. Izbrati psa samo na podlagi njegovega videza ne bi bilo najbolj pametno, saj so značilnosti in potrebe posamezne pasme zelo pomembne za prijetno sobivanje človeka in psa. Zahodnovišavski beli terier je na videz zares prikupen kuža, vendar pa se v njem skriva lovski nagon, kar je rezultat selektivne vzreje. Seveda si bomo na koncu izbrali psa, ki nam bo tudi vizualno všeč. Vendar pa je zaželeno, da se pred nakupom pasjega družabnika pozanimamo o značilnostih njegove pasme.

Kdaj lahko rečemo, da je pes vzgojen?

Vzgoja psa je v bistvu proces, ki se nikoli ne konča. Če smo uspešno opravili tečaj pasje šole, še ne pomeni, da bo naš kuža do konca svojega življenja znal in upošteval naše ukaze. Vse, kar smo se naučili v pasji šoli, je potrebno utrjevati skozi celo življenje psa, lahko tudi nadgrajevati. To pomeni, da se s psom četudi ni več mladiček, še vedno igramo, vadimo osnovna povelja, ga vodimo na različne lokacije ... Vzgoja je torej proces, ki traja skozi vse pasje življenje. ■

Za vse dodatne informacije glede jesenskega tečaja male šole lahko pokličete na 041 929 369.

100 LET DELOVANJA PGD OSTROG

BERNARDA RUPAR, *PGD Ostrog*

ARHIV PGD OSTROG

Prostovoljno gasilsko društvo Ostrog je bilo ustanovljeno davnega leta 1922 kot prostovoljna gasilska četa, ki je delovala na območju vasi Ostrog, Prekopa in Šentjakob. Letos torej obeležuje jubilejno 100. obletnico delovanja. Danes, pod okriljem Gasilske zveze Šentjernej, deluje na širšem območju vasi Ostrog in Šentjakob ter povezuje približno 140 članov in članic.

Prvi gasilski dom iz lesa so člani društva postavili davnega leta 1930, ko so od ljubljanske gasilske zveze dobili tudi ročno brizgalno. Zaradi prostorske stiske so leta 1954 zgradili nov gasilski dom. Leta 1958 je brizgalno zamenjala 800-litrska brizgalna Rakovica, leta 1974 pa je bila s pomočjo Občinske gasilske zveze Novo mesto nabavljena nova brizgalna Ziegler, s kapaciteto črpanja 800 l/min. Društvo je leta 1978 od Zdravstvenega doma Metlika odkupilo vozilo reševalne pomoči, ki je bilo nato predelano za potrebe gasilcev. Vozilo je bilo v uporabi do leta 1987, ko je društvo kupilo novo gasilsko vozilo, in sicer IMV-jev kombi. Istega leta je bil povečan in obnovljen obstoječi gasilski dom (dograjena garaža, na novo vliti tlaki, elektrika ter ostala instalacija).

V letih od 1993 do 1996 je v spodnjih prostorih gasilskega doma delovala trgovina Biser. 2004 je PGD Ostrog kupilo novo, zmogljivejše vozilo, in sicer Iveco 15/50 GVV-1, staro vozilo pa je oddalo v uporabo našim sosedom na Hrvaško, in sicer v DVD Siča, s katerim je kasneje podpisalo tudi listino o pobratenju obeh gasilskih društev.

V naslednjih šestih letih je bil temeljito obnovljen obstoječi gasilski dom. Podstrešje je bilo preurejeno v dvorano, nova pridobitev so bile tudi sanitarije in manjša kuhinja. Prenovljeni so bili tudi spodnji prostori, zamenjana je bila streha, okoli gasilskega doma so uredili drenažo in okolico, postavljeni so bili novi temelji za utrdbo stavbe ter robniki, zasipana pa je bila tudi stara jama za vodo.

Po nesebični pomoči ob velikih poplavah septembra 2010 v vaseh ob reki Krki, se je v društvu rodila ideja o nakupu reševalnega čolna iz vode. Avgusta 2012, ko je PGD Ostrog obeležilo 90. obletnico obstoja, je bil čoln slavnostno predan svojemu namenu.

Lani je društvo pridobilo dokumentacijo za nabavo defibrilatorja in z Občino Šentjernej ter Gasilsko zvezo Šentjernej podpisalo pogodbo o sofinanciranju nabave vozila GVM, katerega slavnostni prevzem bo ob praznovanju 100. obletnice delovanja društva.

Člani društva redno sodelujejo na intervencijah znotraj matične gasilske zveze, kakor tudi drugod po Sloveniji, kamor so pozvani. Za namen dodatnega usposabljanja in uspešnega opravljanja gasilske službe, se udeležujejo izobraževanj, gasilskih tekmovanj in vaj na ravni Gasilske zveze Šentjernej. Za svoje požrtvovalno in nesebično delo je PGD Ostrog dobilo že več priznanj, tako na občinski, kot tudi na državni ravni.

Društvo aktivno opravlja tudi druge družbene dejavnosti. Tako sodeluje na raznih povorkah, pri mašah, čistilnih akcijah, srečanjih in posvetih, najmlajši pa so se vsa leta udeleževali gasilskih taborov na Gorjancih, v Cerkljah ob Krki in v Vojašnici Franca Uršiča v Novem mestu, kjer so spoznavali gasilske veščine. Društvo je organiziralo tudi že srečanje članic Dolenjske regije, gasilska tekmovanja in v okviru Jernejevega 2020 kulturni program ter druženje ob gasilskem domu. Z namenom ohranjanja družabnega življenja na vasi pa člani društva vsako leto sredi avgusta pripravijo tradicionalno vaško žegnanje in druženje ob kapelici v Ostrogu.

Za potrebe gasilstva (nabava nove opreme, vozil, obnova gasilskega doma ipd.) je PGD Ostrog organiziralo tudi že več profitnih dogodkov. Najbolj izstopa organizacija pogostitve ob počastitvi delavskega praznika na Javorovici v letih 2004–2010.

100-letna zgodovina PGD Ostrog je kar pestra, zato je prav, da to obletnico na primeren način tudi počastimo. Ob tej priložnosti vas vabimo, da se nam pridružite in z nami praznujete ob visokem jubileju.

PRIREDITEV BO POTEKALA V NASLEDNJEM VRSTNEM REDU:

Petek, 12. 8. 2022:

- **19.00** – slavnostna seja ob 100. obletnici PGD Ostrog (gasilski dom v Ostrogu)

Sobota, 13. 8. 2022:

- **17.00** – zbor gasilcev
- **17.30** – gasilska parada
- **18.00** – slavnostna akademija ob 100. obletnici PGD Ostrog (predvidoma prireditveni prostor)
- **19.15** – blagoslov in predaja nove pridobitve – gasilskega vozila GVM (prireditveni prostor)
- **20.00** – gasilska veselica z ansamblom Pogum (prireditveni prostor) ■

TEKMOVANJE GZ ŠENTJERNEJ V LETU 2022

GZ ŠENTJERNEJ

V sklop letnega programa Gasilske zveze Šentjernej so vključena tudi tekmovanja za prvaka gasilske zveze. Tekmovanja so sestavni del izobraževanja gasilcev, za njihovo fizično pripravljenost in spoznavanje opreme in tehnike v gasilstvu, delo v skupini, predvsem pri mladih.

Na GZ Šentjernej imamo v programu tri tekmovanja, ki prinašajo skupnega zmagovalca. V tem tekmovalnem ciklusu je bila mokra taktična vaja, ki je težavnejša z ovirami in dodatnimi deli vaje. Vaja zahteva veliko asfaltno površino, zato smo jo izpeljali na parkirnem prostoru nove obrtne cone in delno na sejmišču. Organizatorji so bili PGD Maharovec, PGD Stara vas – Loka in na tretjem tekmovanju PGD Groblje, ki letos praznuje 50 let delovanja. V letošnjem letu beležimo rekordno udeležbo ekip po posameznih društvih, saj smo v povprečju imeli 43 ekip na dan tekmovanja. To je dober pokazatelj dela mentorjev v društvih in njihovega vodstva. V sklopu naših tekmovanj pa smo na drugem tekmovanju gostili tudi tekmovanje starejših gasilcev dolenjske regije. Na zaključku tekmovanj pa smo pogostili tudi starejše gasilce iz naše GZ. ■

Člani DU Šentjernej na občinskem prazniku KNOBLEHERJEVO V ŠKOCJANU

DU ŠENTJERNEJ

V sredo, 22. 6. 2022, je bilo v Škocjanu tekmovanje v pikadu v okviru občinskega praznika Knobleharjevo. Ženska ekipa je, v postavi Marinka Pavlič, Tinca Luzar, Jožica Frančič in Milena Rodič, osvojila 6. mesto.

Moška ekipa je, v postavi Marko Borsan, Jože Župan, Milan Jakše in Slavko Frančič, osvojila 1. mesto. Posamično pa je Slavko Frančič osvojil 1. mesto, Jože Župan pa 3. mesto.

V četrtek, 23. 6. 2022, je bilo v Škocjanu tekmovanje v ruskem kegljanju. Moška ekipa je, v postavi Radovan Cotič, Stane Rangus, Jože Smrekar, Jože Jordan in Nace Župan, osvojila 3. mesto. Posamično je Stane Rangus osvojil 2. mesto. Ženska ekipa je, v postavi Tatjana Kuhar, Tinca Luzar, Majda Gorenc in Joži Kaplan, prav tako osvojila 3. mesto. Posamično pa je Tinca Luzar osvojila 3. mesto.

V soboto, 2. 7. 2022, je bil v Trebnjem turnir v petanki. Stane Rangus si je s sotekmovalcem Martinom Malnaričem iz Semiča delil 1. mesto, Jože Župan in Jože Smrekar sta osvojila 6. mesto.

V ponedeljek, 6. 6. 2022, je bilo na Uršnih selih tekmovanje v orientacijskem pohodu v okviru športnih iger PZDU Dolenjske in Bele krajine. Udeležilo se ga je 25 ekip. Ekipa Šentjerneja, v sestavi Jožica Kodelič, Jožica Sinrajh, Jožica Frančič, Matija Kodelič in Slavko Frančič, je osvojila 5. mesto. ■

EKSKURZIJA V GORIŠKA BRDA

SILVA STRAJNAR

ARHIV DU ŠENTJERNEJ

V sredo, 8. 6. 2022, zgodaj zjutraj smo se upokojenci iz DU Šentjernej zbrali pred kulturnim centrom, ker smo se odločili, da gremo na letošnji prvi izlet in to v Goriška Brda. Z lahkoto smo napolnili dva avtobusa in se odpravili proti Ljubljani in naprej čez Logatec v Hotedršico, kjer smo naredili postanek za kavico in razdelili sendviče. Pot smo nato nadaljevali in se pripeljali na Most na Soči, kjer nas je že čakala ladjica Lucija, na njej pa res zelo poseben in zabaven kapetan. Vozili smo se po reki Soči, za dobro voljo pa sta poleg mornarja skrbela tudi naša dva harmonikarja, g. Slavko Frančič in g. Tone Grubar.

Dobre volje smo se naprej odpravili v Šmartno, kjer smo si želeli ogledati njihovo cerkev, v kateri nas je sprejel »mežnar« in nam povedal zgodovino njihovega kraja. Šmartno ima pestro zgodovinsko preteklost. Na tej vzpetini je v prvi polovici 16. stoletja na ostankih rimskega oporišča nastal okoli cerkve sv. Martina protiturški tabor – srednjeveška utrdba. Obzidje naj bi nastalo v obdobju vojn med Benečani in Habsburžani v letih 1507–1519. Nekdaj so imeli tukaj posesti goriški grofje. Po smrti zadnjega goriškega grofa je predel Goriškega podedoval habsburški cesar Maksimiljan, ki si je pravico do predela pridobival v bojih z Benečani. Naselje je v tistem času postalo pomembna strateška točka na beneško-avstrijski meji, ki je bilo vključeno v sistem utrdb. Benečani, ki so hoteli zavzeti Brda, so bili tukaj poraženi v obeh vojnah. Šmartno je vključeno v sklop naselij in protiturških taborov v Brdih in na Primorskem. Kot obmejna utrdba je delovalo še v času 17. stoletja in nato vse do sredine 18. stoletja, ko ni bilo več nevarnosti s strani Benečanov. Cerkev svetega Martina je največja župnijska cerkev na območju Brd. Vse hiše v samem starem jedru so strnjene okoli nje. Cerkveni zvonik je bil prvotno trdnjavski stolp. V njem je zvon iz leta 1857, ki ima motiv svetih treh kraljev. Slikovita baročna cerkev ima tri marmorne oltarje, še posebej je bogat glavni oltar. Križev pot in prezbiterij je poslikal Tone Kralj. V bližini je tudi razgledni stolp Gonjače, ki je posvečen 315 žrtvam druge svetovne vojne. Stolp ima 144 stopnic, in je bil zgrajen leta 1961. Ob lepem vremenu se vam z njega odpre veličasten razgled na vse štiri strani neba: Brda, Julijske in Karnijske Alpe, Dolomite, Furlanijo, Tržaški zaliv, Kras, Vipavsko dolino in Trnovski gozd.

Že kar lačni smo se odpravili na domačijo Bizjak. Domače vzdušje in prijazni ter izredno iznajdljiv natakar, zelo hitro smo bili postreženi z izvrstno hrano. Nakupili smo tudi češnje in prve marelice. Tako okrepčani in dobre volje smo se posedli vsak na svoj avtobus in se odpravili proti domu. Seveda je na avtobusu vedno veselo, za kar sta skrbela naša dva harmonikarja, katerima se na tem mestu tudi prav lepo zahvaljujem. Hvala tudi šoferjema iz podjetja Avtobusni prevozi Mrgole za varno vožnjo. Res je bilo zelo lepo. ■

VELIKA ZELENICA in VELIKI VRH

ANDREJA ŽUPAN

VINKO ŽUPAN

Šentjernejski planinci smo se v soboto, 2. julija 2022, odpravili proti Kamniško-Savinjskim Alpam. Zadali smo si, da bomo osvojili Veliko Zelenico, ki se bohoti z 2114 m in malo nižjega – Veliki vrh z višino 2110 m. Pred nami je bil čudovit dan. Naše izhodišče je bila planina Ravne na višini 1500 m. Nismo bili prvi obiskovalci, poleg še nekaj jeklenih konjičkov, so nas pozdravljali kravji zvonovi. Pot nas je vodila skozi macesnov gozd in ruševje. Zaradi razgibanosti terena, opazovanja narave in okoliških gora, smo se dokaj hitro povzpeli do planote Zelene trate. Tu smo se malo oddahnili in si ogledovali naš cilj – Veliko Zelenico. Pot se je začela bolj strmo vzpenjati. Občudovali smo cvetje, ki se je bohotilo ob poti. Pot nas je po ključih, po planinskem slovarju oz. vijugasto po domače, pripeljala do sedelca med Veliko Zelenico in Velikim Vrhom. Po travnatem platoju smo najprej obiskali Veliko Zelenico, ki je najvišji vrh Dleskovške planote v Kamniško-Savinjskih Alpah. Ta se konča s 1000 metrskim prepadom v Robanov kot. Čestitali smo si za osvojenih 2114 m, se še fotografirali za dokaz in se podali na nasprotni Veliki vrh. Občudovali smo okoliške gore in se naužili čudovitih razgledov. Najlepše izstopa bližnja Ojstrica. Po zasluženi malici smo se po drugi strani spustili po strmem pobočju na Moličko planino. Previdnost res ni bila odveč. Že smo prispeli do pastirskega doma (staro Kocbekovo zavetišče) na Molički planini, kjer nas je prijazni oskrbnik prijetno odžejal in osvežil. Tudi pravo turško kavico nam je skuhal. Nad domom se nahaja tudi zelo lepa kapela sv. Cirila in Metoda. Po prijetnem klepetu in zasluženem počitku smo se morali posloviti in se odpraviti nazaj. Pot je bila kar dolga in razgibana. Spust smo opravili pod Dleskovcem (1965 m) in čez Dolge Trate. Dobra družba in razpoloženje sta premagala občutek utrujenosti. Prispeli smo na naše izhodišče, na planino Ravne. Veseli in polni zadovoljstva smo se odpeljali proti Lučam in po Savinjski dolini proti našemu prelepemu Šentjerneju. ■

PREDSEDNIK ČEBELARSKE ZVEZE SLOVENIJE BOŠTJAN NOČ PREJEMNIK ZLATE ČEBELE

TADEJ PAVKOVIĆ

BENJAMIN BECI, *Fixmedia*

Predsednik Čebelarske zveze Slovenije Boštjan Noč je na letošnji svetovni dan čebel in slovenski čebelarski praznik, ki ju praznujemo 20. maja, v Državnem svetu Republike Slovenije prejel nagrado zlata čebela. Priznanje je (od leta 2021) na letni ravni podeljeno posameznikom ali pravnim osebam, *»ki so posebej pomembno prispevali k zaščiti in krepitvi zavedanja o pomenu čebel in drugih opraševalcev na svetovni ravni«*, kot so zapisali na spletni strani državne uprave.

Letošnjega nagrajenca je izbral sedemčlanski Odbor za podelitev zlate čebele v sestavi dr. Jožeta Podgorška, dr. Katarine Zeller-Groznik, Jureta Čuša, Matjaža Florjanca Lukana, Natalije Polenec in dr. Petra Kozmusa. Nagrado lahko prejme državljan Republike Slovenije (RS) ali tuji državljan, pravna oseba ali druga organizacija s sedežem v RS ali tujini ali mednarodna organizacija. V obravnavo za podelitev letošnje zlate čebele je odbor prejel 13 prijav, ki so predlagale 12 posameznikov oziroma pravnih oseb iz Egipta, Francije, Grčije, Italije, Kitajske, Libije, Nemčije in Slovenije.

V finalni izbor so se tokrat uvrstili trije kandidati: (1) egiptovsko biodinamično združenje Demeter Egypt, (2) francoska mreža biotske raznovrstnosti za čebele Reseau Biodiversite pour les Abeilles in (3) predsednik Čebelarske zveze Slovenije Boštjan Noč, ki je bil kot prejemnik nagrade potrjen soglasno.

V obrazložitvi nagrade je Podgoršek izpostavil Nočev doprinos k čebelarstvu, vse od vpeljava dneva medenega zajtrka, dneva sajenja medovitih rastlin, svetovnega dne čebel do postavitve učnih čebelnjakov ter idej za oblikovanje 3D-kranjice. Noča je predstavil kot bojevitega in vztrajnega, pa vendar konstruktivnega sogovornika, ki predstavlja trden most med čebelarji in državnimi institucijami. Nagrado je podelil predsednik Državnega sveta RS Alojz Kovšca, dogodka pa se je udeležila tudi predsednica Državnega zbora RS Urška Klakočar Zupančič. Noč se je ob prejemu nagrade zahvalil Republiki Sloveniji, zaposlenim in organom Čebelarske zveze Slovenije, čebelarskim društvom in vsem slovenskim čebelarjem, ki vsak dan gradijo izjemno čebelarsko zgodbo. ■

TABOR – ŽIVLJENJSKA ŠOLA ZA OTROKE

MATEJA PETRIC

Takoj, ko šolski zvonec naznani težko pričakovane počitnice, se množica otrok šentjernejske osnovne šole poda poletnim dogodivščinam naproti. Ena od zanimivejših dogodivščin je tabor ob Kolpi. Teden dni preživijo v Radencih.

Letos že enaindvajsetič. »Oče in mama« tabora, Mojca in Marjan, skupaj s svojo utečeno delavno, vodniško in pedagoško ekipo popeljeta otroke v čudovito naravno okolje Bele krajine. Vsako leto se tabora udeleži več otrok. Letos se jih je prijavilo 160, zato je bil tabor organiziran v dveh terminih.

Prvi so življenje ob vodi in bivanje v šotorih okusili in doživeli najmlajši taborniki (od 1. do 5. razreda). En dan sem jih (tradicionalno) obiskala tudi sama, saj ne želim zamuditi čudovitih izkušenj, ki jih pridobim v dnevu, ki ga preživim skupaj z njimi.

Ob Kolpi čas teče drugače in prav vse dnevne dejavnosti so nekaj posebnega, nevsakdanjega. Od telefonov, tablic in računalnikov se poslovijo že doma, od staršev pa pred vstopom na avtobus. Podajo se novim dogodivščinam naproti. Otroci so polni pričakovanj in veselja, da se bodo na taboru lahko družili, skupaj spali v šotoru, se igrali, ustvarjali, se učili različnih taborniških spretnosti in pridobivali številne življenjske veščine.

Tabor jih nauči sprejemanja in upoštevanja skupnih pravil, reda in dogovorov. Četudi komu kaj ni všeč, se zaveda, da tabor zahteva enotna pravila in jasne meje, da življenje v taboru sploh lahko funkcionira. Najprej se seznanijo z »dnevnim redom« in pravili taborniškega življenja, katerim potem seveda tudi sledijo. Na taboru pridejo do izraza številne življenjske vrednote, ki sicer v vsakdanjem življenju občasno izgubljajo na vrednosti. To so odgovornost, samostojnost, spoštovanje, skrb drug za drugega, vztrajnost, medsebojna pomoč, red in delavnost. Vsak šotor predstavlja manjšo skupinico otrok (tri do štiri), ki se še prav posebej povežejo v dnevih taborjenja.

Pospravljanje šotora in pospravljanje posode za seboj ob vseh obrokih je na taboru obveza in zaposlitev, ki jo marsikdo doma ne opravi sam, saj to v številnih družinah za njih naredi nekdo drug. Res se šotori fantov (v večini) po redoljubju nekoliko razlikujejo od šotorov deklet, pa vendarle se vsi trudijo, da bi dosegli čim boljšo oceno ob jutranjem pregledovanju šotorov. Med najlepšimi dejavnostmi vsakega dne je jutranje dvigovanje zastave in večerni spust le-te. To čast si pridobijo z zasluženim odgovornim delom posamezni udeleženci tabora. Zasliši se taborniška himna, ki se jo otroci zelo hitro naučijo.

Vsak dan so se srečali z novimi in zanimivimi dejavnostmi, kot so lokostrelstvo, izdelovanje zapestnic, kurjenje ognja, orientacijski pohodi, plavanje, najrazličnejše vodne igre, rafting po Kolpi, nočna straža tabora, različne delavnice in še in še. Sama sem z otroki izvedla delavnice za razvijanje socialnih veščin. Le-te so videti povsem drugače, kot če jih izvajam v šoli, v razredu, četudi gre za delavnice z enako vsebino. Otroci so na taboru motivirani, sproščeni in vedno pripravljeni na sodelovanje in soustvarjanje z mano. Poskrbeli smo, da smo se med seboj še bolje spoznali, razvijali smo čuječ odnos do narave in drug do drugega. Prisluhnili smo žuborenju Kolpe, nežnemu vetru, oglašanju ptic, zavonjali smo dim, ki se je priplazil od nekod, aktivno smo prisluhnili drug drugemu, da smo lahko o vsakomur povedali kaj lepega. Učili smo se prepoznavati in sprejemati različne čustvene situacije in reakcije drug pri drugem. Včasih to ni prav lahko. Ampak smo se naučili, da so vse situacije, ki jih lahko doživimo v skupini, rešljive, če se le ustrezno odzovemo nanje. Poti so številne. In mi smo jih skupaj iskali. In tudi našli.

Sobivanje v taboru s preko sto udeleženci je prava umetnost in vse pridobljene veščine in spretnosti, ki jih otroci pridobijo v času skupnih dni v taboru, jim bodo zagotovo nekoč in nekje v življenju prišle prav. Naučijo se počakati v vrsti, prisluhniti drug drugemu, upoštevati in sprejemati številne želje in potrebe posameznikov, ki se med seboj zelo razlikujejo. V taboru se vedno poje tisto, kar je na jedilniku in poje se vse. Pa še pospravi se za sabo. Lahko so izkazali tudi svoje kuharske spretnosti in fizično prispevali pri pripravi hrane. Skuhati za 130 lačnih ust res ni najbolj enostavno. To najbolj dobro ve izvrsten kuhar Marjan, ki je dnevno presenečal z okusnimi jedmi, ki so teknile vsem po vrsti. Velikokrat se je marsikdo znašel ponovno v vrsti za obrok, saj je bilo tako dobro, da bi še.

Otroci na taboru ob Kolpi so bili srečni in zadovoljni ter gotovo ste bili posledično srečni in zadovoljni tudi starši. Vsi, ki ste svoje otroke zaupali vodnikom in vodjem tabora, ste svojim otrokom omogočili pridobivanje številnih življenjskih izkušenj in znanja, ki ne šteje nič manj kot šolske izkušnje in šolsko znanje. Življenjske izkušnje nas naučijo največ in nas obdarijo z najdragocenejšim znanjem.

Šentjernejski taborniki so si življenjskih izkušenj v tednu dni sobivanja ob Kolpi nabrali kar nekaj. Upam in verjamem, da jim bodo v življenju dragocena popotnica. ■

BRANJE ZA OTROKE IN MLADINO

Boštjan Gorenc – Pižama: SI ŽE KDAJ JEZDIL MORSKEGA KONJIČKA?

MK, 2022 / Avtor hudomušne pripovedi s pomembnim sporočilom je prepoznavni stand up komik in prevajalec Boštjan Gorenc – Pižama. Po uspešnih slikanicah Kaj se skriva očku v bradi? in Ali si že kdaj pokusil Luno? se tokrat prijateljema Svitu in Eriku pridruži še Lara in skupaj se potopijo v čudoviti morski svet. Simpatična druščina bo pospremila bralce na zabavno popotovanje v družbi prebivalcev morja, ki vsak na svoj hudomušen način prispevajo k pestri dogodivščini. Morski pes Fonzi otroke prestraši s svojim laježem, hobotnica Hana jih uspešno skrije v oblaku črnila, morski konjički jih popeljejo na pravljično ježo po morskem dnu … mimo pride celo meduza, za katero pa se izkaže, da je pravzaprav odvržena vrečka bonbonov. Zgodba nagovarja bralca tudi z okoljsko tematiko, saj prikaže, kako pomembno je skrbeti za čisto okolje in kaj se zgodi, če vrečke od bonbonov ne vržeš v smeti.

Bina Štampe Žmavc: MIŽEKMIŽ, MORNAR SVETA

Društvo Mohorjeva družba, 2022 / Majhnega fantiča iz verzov Bine Štampe Žmavc, Mižekmiža, mladi bralci že poznajo. Skupaj z njim so usvajali kahlico, se preoblačili v pustne šeme, šli skupaj z njim prvič v vrtec, v objemu mamice in očka z njim sladko zaspali ... Mižekmiž v domači dnevni sobi nekega dne sede na sesalnik in se prelevi v ladijskega kapitana. Domišljija je namreč čudežna čezoceanka, ki lahko malega mornarja odpelje kamor koli. Tako se v mojstrski pesniški obliki začne domišljijsko potovanje, ki ga odrasli lahko tu in tam le zaslutimo.

Joris Chamblain: OKAMENELI ŽIVALSKI VRT (Višnjin dnevnik, 1. knjiga)

Družina, 2022 / Višnja je 11-letna deklica, ki živi sama z mamo. Sanja o tem, da bi postala romanopiska. Njena najljubša tema so ljudje in še posebej odrasli. Rada jih opazuje, da bi poskušala uganiti njihove skrivnosti. Kot na primer skrivnostnega Michela ... Vsako nedeljo ta nenavadni starec hiti v gozd in nosi s seboj v roki velike lonce barve. Kaj počne tam cel dan? In zakaj je videti tako žalosten, ko se ponoči vrne domov? Sledite Višnji v osrčje gozda, kjer se odvija njena prva preiskava.

SABINA JORDAN KOVAČIČ

BRANJE ZA ODRASLE

Arto Paasalinna: NERODNI ANGEL VARUH

MK, 2022 / Zabavni finski pisatelj Arto Paasilinna navdušuje slovenske bralce že od leta 1985, ko je izšla prva njegova prevedena knjiga v slovenščino Gozd obešenih lisic. Doslej je v slovenščini izšlo kar štirinajst njegovih knjig. V tokratni zgodbi teče beseda o angelu novincu Sulu Auvinenu, kateremu so v raju pravkar naložili prvo nalogo: bedeti mora nad Aarom Korhonenom. Pred kratkim upokojeni brezskrbni štiridesetletnik se zdi Sulu mala malica. Nebeško varovanje pa se izkaže za težko službo, in kar naenkrat gre Aaru vse narobe, nanj se kopiči nesreča za nesrečo. Že kaže, da bo šlo dobesedno vse k hudiču. Bo nerodni angel varuh lahko kos zlodeju?

Uroš Buh: MOHOpedija: nezaključena biografska škrbina o kolesarskem življenju in uspehih MATEJA MOHORIČA

Aktivni Mediji, 2022 / Leta 2008 je mladi Matej Mohorič med poletnimi počitnicami prvič ostal sam doma. Prav zaradi kolesa ni šel s starši na družinske počitnice, tistih štirinajst dni pa je preživel v umirjeni rutini vsakdanjih opravil na domači kmetiji, dolgih treningih in popoldanskem gledanju televizije, kjer je stiskal pesti za Valjavca, ki je bil njegov vzornik. Komaj deset let kasneje je Mohoriču uspelo že vse tisto, o čemer je njegov vzornik lahko le sanjal ... Čeprav so mu mnogi strokovnjaki že zelo zgodaj napovedovali šampionsko prihodnost in bliskovit vzpon, pa se prvih nekaj let med profesionalci ni znašel najbolje. Različne težave so Mateja velikokrat pripravile do preizpraševanja o svoji odločitvi, da postane profesionalni kolesar. Nikoli ni obupal in danes popolnoma razume, zakaj je moralo biti tako – zato, da bo lahko iz vsega skupaj prišel močnejši, hitrejši, zrelejši in da teh napak ne bo nikoli več ponavljal! In zgodbe, ki sta jih zapisala z Urošem Buhom, so včasih naravnost neverjetne in predvsem dih jemajoče! Od prvih divjih voženj z gorskim kolesom po domačih gmajnah, do vratolomnih spustov s saltom in pristankom v bolnišnici na Giru. Sočna pripoved, začinjena tako s padci, kot z zlatim leskom, veseljem in solzami, predvsem pa z neskončno ljubeznijo do kolesa.

Anthony William: OČISTITE SE IN OZDRAVITE

Primus, 2022 / V tej knjigi je zbranih ogromno dragocenih informacij o najrazličnejših vrstah čiščenja, začenši z uveljavljenim čiščenjem 3:6:9. Avtor opisuje tudi postopke, ki lahko rešijo življenje in so povezani z različnimi zdravstvenimi tegobami – vključno s čiščenjem, ki uniči bacile, jutranjim čiščenjem ter razstrupljanjem od težkih kovin. V knjigi boste našli postopke zdravljenja vsi, ki trpite zaradi tesnobe, depresije, aken, ekcemov, lymske borelioze, težav s prebavili, možganske megle, težav s telesno težo, migrene, napihnjenosti, vrtoglavice, luskavice, cist, utrujenosti, sindroma policističnih jajčnikov, fibroidov, okužb sečil, endometrioze in avtoimunskih obolenj. V izjemni knjigi za zdravje in kakovostno bivanje, katere prevajalec je Šentjernejčan Jernej Zoran, boste izvedeli: kako izbrati primerno čiščenje, kateri so vzroki simptomov in stanj, kaj morate početi med čiščenjem in česa ne smete, vključno s prilagoditvami in nadomestki, kakšna je resnica o modnih temah, kot sta prekinitveni post in mikrobiom, katera dopolnila smete izbrati in uživati med čiščenjem, zakaj je čiščenje na telesni ravni lahko tudi čustvena izkušnja, našli boste tudi kopico receptov in jedilnikov, ki vam bodo pomagali med čiščenjem po načelih medicinskega medija, deležni boste duhovne in duševne podpore, ki vas bo opomnila, da je zdravljenje dejansko mogoč.

IZVEDBA KRAJŠEGA PROGRAMA V VRTCU ČEBELICA ŠENTJERNEJ

VRTEC ČEBELICA ŠENTJERNEJ

V vrtcu Čebelica Šentjernej smo tudi v šolskem letu 2021/2022 odprli oddelek krajšega programa. Program se je izvajal od ponedeljka do četrtka, v času od 15.15 do 19.15. Predvidena izvedba programa zajema 240 ur in je za starše otrok brezplačna. S programom smo pričeli v aprilu in zaključili konec meseca junija. Vključenih je bilo 5 romskih otrok, starih 5–6 let, ki pred tem niso obiskovali nobene institucionalne oblike predšolske vzgoje.

Vrtec je najbolj pomemben in vpliven socialni prostor in dejavnik vključevanja otrok v novo institucionalno in družbeno okolje, ki v znatni meri sooblikuje in pogojuje otrokovo kakovost življenja. Vloga odraslih v vrtcu je, da z opazovanjem otrok prilagodimo delo in dejavnosti glede na starost otrok, njihovo zmožnost, sposobnost in spretnost, tako posameznikom kot celotni skupini.

Z organizacijo in izvajanjem krajšega programa smo zagotovili pestrejšo programsko ponudbo vrtca, ki je prilagojena interesom in potrebam različnih ciljnih skupin staršev in otrok. Vzgojiteljici sva otroke vsakodnevno spodbujali h komunikaciji ter s tem spodbujali razvoj govora in širjenja besedišča. Otroke sva seznanili in jih navajali k primerni komunikaciji ter reševanju problemov z zgledom vzgojiteljic v odnosu do otrok in odraslih v vrtcu. V medsebojnih interakcijah sva otroke spodbujali k razvoju pozitivne samopodobe, samostojnosti, vztrajnosti in sodelovanja z ostalimi.

Vzgojiteljici sva se trudili, da bi skozi igro izvajali različne dejavnosti, ob tem pa spoznavali, pridobivali in utrjevali različna znanja, spretnosti in sposobnosti. Gradili sva na vzpostavljanju in krepitvi medosebnih odnosov, spoštovanju drugačnosti in različnosti ter čutu za sočloveka.

Ker je bilo vključenih relativno malo otrok, nama je to predstavljalo dobre pogoje za učinkovito pedagoško delo, čeprav v zmanjšanem obsegu ur izvajanja kurikuluma. Vse dejavnosti sva izpeljali skozi igro, skušali in se trudili pa sva si zagotoviti tudi veliko gibanja na prostem. Vsakemu otroku sva se lahko individualno posvetili in dejavnosti prilagodili njegovim interesom. Otroci so vrtec lepo sprejeli in so z veseljem prihajali vanj, bili so željni »nalog« in vodenih dejavnosti. Delo je tako potekalo v prijetnem vzdušju z veliko pogovora, igre in smeha. ■

»MI SMO PA TU, POD GORJANCI DOMA«

MARJETA HOSTA

V preteklih letih, pred korono, so ob koncu leta v Vrtcu Čebelica Šentjernej s predšolskimi otroki tekle priprave za obisk Kekčeve dežele. Letošnjo pomlad pa smo spremenili smer in se ogreli za korak proti našim domačim Gorjancem. Na začetku pogovora so otroci narisali Gorjance kot en sam hrib. Po dvomesečnih pripravah pa so ugotovili, da so Gorjanci planotasto hribovje, ki se široko razteza od vzhoda do zahoda in da je tudi Javorovica, kamor tako radi zahajamo, del tega pogorja. Večkrat smo odprli Trdinovo knjigo in prebirali povest Cvetnik. Ob pesmi *Doli v kraju, sama zase, med grmovjem roža rase* in ob slikah, smo spoznavali cvetoče zdravilne rastline, prav tako pa tudi zaščitene in strupene. Iz gline in naravnih materialov smo oblikovali porasle Gorjance z izvirom Minutnika v dolini. Tudi iz mivke je na našem igrišču nastajalo gričevje in lisičje luknje, studenci in potoki. Najlepše pa je bilo naše skupno dvodnevno bivanje, igra in sprehodi po gorjanskih košenicah, ogledi kulturnih spomenikov, ob primernem času pa tudi preizkušanje zvonov. Sirup, ki smo si ga naredili iz regrata in smrekovih vršičkov, pa v naši Ptičji lekarni čaka na zimske dni. Ob naših pripravah na tabor, ob potepanju po učni poti, ob pogovorih s tamkajšnjimi obiskovalci in planinci, smo ugotovili, da Miklavž, Gospodična in Trdinov vrh v resnici skrivajo za nas veliko več zgodb in znamenitosti, kot smo si mislili in jih poznali. ■

VARNO NA SONCU

ALENKA POVŠIČ

V Vrtcu Čebelica Šentjernej smo se ponovno odločili, da sodelujemo v nacionalnem projektu *Varno s soncem*. Zelo pomembno se nam zdi, da starše in otroke spodbudimo k varovanju zdravja in jih obvestimo o škodljivih posledicah delovanja sončnih žarkov ter ukrepi, s katerimi lahko te posledice preprečimo.
Otroke v vrtcu smo seznanili z različnimi dejavnostmi in ob njih so se učili, kako se zaščiti pred soncem in tako so spoznali različne zaščitne ukrepe in sredstva, ki jih ščitijo pred škodljivimi vplivi sonca in sončnih žarkov. Otroci so preko dejavnosti spoznali, da se lahko pred soncem zaščitimo z različnimi pokrivali, sončnimi očali in oblačili. Za dodatno zaščito uporabimo sončno kremo in ko je sonce najmočnejše se odmaknemo v senco. Seveda pa ne smemo pozabiti na zadostne količine tekočnine, predvsem vodo.
V vrtcu smo na temo Varno s soncem izvedli veliko domiselnih in raznolikih aktivnost. Opazovaili smo sence prijateljev, predmetov in dreves. Svoje sence smo izmerili in primerjali med drugimi. Pripravili smo si vodne kotičke, ob katerih smo se v vročih dneh ohladili. V vročih dneh smo poskrbeli tudi za tekočino. Sami smo si pripravili osvežilno hladno limonado. Na terasi smo s pomočjo senčnika, brisač, blazin, pokrival in sončnih očal pričarali plažo. Spoznali smo tudi novo pesem Sonce se smeje, s katero smo vsako jutro pozdravili sonce. Veliko smo se gibali tudi na svežem zraku in upoštevali sončno uro. ■

BESEDA OBČANOV

PEVSKE POČITNICE V IZOLI

MARJETA HOSTA

Zborček Mali cvet je tudi letos v Izoli preživel svoje tridnevne počitnice. V junijskem nedeljskem večeru, takoj po državnem prazniku, smo se zbrali pred izolskim župnijskim domom. Poslovili smo se od staršev, ki so poskrbeli za prevoz, in še isti večer pohiteli, da preizkusimo toplo morje, o katerem so nam domačini sporočili, da so ga za nas že ogreli. ☺ Pa je bilo res toplo, vse dni. Tudi valov, s katerimi smo se poigravali, ni manjkalo. V prijetnem prijateljskem druženju smo preživeli počitniške dni in doživeli, kako nas lahko pesem spremlja vsepovsod. Tudi v vodi smo prepevali in kljub rahli utrujenosti od vročega dne, je pesem navdušujoče donela še dolgo v noč.
Kot že mnogokrat, smo tudi letos hvaležni za božje varstvo, za prijatelje, voditelje, za lepo vreme in toplo vodo ter za vsakodnevne zgodbe, ob katerih smo spoznavali, s kom je dobro hoditi skozi življenje, zakaj in kako. Že se veselimo naših jesenskih pevskih uric, ko bomo s skupno pesmijo nadaljevali in si »prislužili« nove pevske počitnice. ☺ ■

Bulješe pri'lke nej, ku je

JERNEJEVO 2022

u Šentjernej

ŠENTJERNEJ
Lepš'ga kraja nej!

sobota, 13. 8.

ob 17.30 / Gasilska parada in slavnostna akademija ob 100-letnici PGD Ostrog z blagoslovom in prevzemom novega gasilskega vozila GVM
prireditveni prostor: Ostrog / *organizator:* PGD Ostrog

ob 20. uri / Gasilska veselica v Ostrogu z ansamblom Pogum
prireditveni prostor: Ostrog / *organizator:* PGD Ostrog

ponedeljek, 15. 8.

od 9. – 14. ure / 16. Jernejev kolesarski maraton
prireditveni prostor: ob KCPT / *organizatorja:* Občina Šentjernej in Kolesarski klub Adria Mobil

ob 10. uri / Marijino Vnebovzetje – žegnanje v Šmarju
prireditveni prostor: Šmarje / *organizator:* Župnija Šentjernej

torek, 16. 8.

ob 17. uri / Rokovo – sv. maša, blagoslov vinogradnikov in zagon klopotca
prireditveni prostor: Tolsti Vrh / *organizatorja:* Župnija Šentjernej in MKM

sreda, 17. 8.

ob 17. uri / Fotografska delavnica Narava skozi objektiv s fotografom Borutom Peterlinom *(prijavnina 15 EUR, prijave pri Mateji Kovačič 051 602 543)*
prireditveni prostor: Gorenje Vrhpolje (Vrbje) / *organizator:* TD Vrhpolje

četrtek, 18. 8.

ob 19. uri / Večer šentjernejskih penin s Pihalnim orkestrom Občine Šentjernej in Prifarskimi muzikanti
prireditveni prostor: v šotoru na prireditvenem prostoru ob KCPT / *organizator:* Občina Šentjernej

petek, 19. 8.

od 9. – 17. ure / Dan odprtih vrat Muzeja na prostem Pleterje z delavnicami
prireditveni prostor: Muzej na prostem Pleterje / *organizator:* Zavod Historium

ob 16.30 / Slavnostna seja Občinskega sveta Občine Šentjernej
prireditveni prostor: KCPT / *organizator:* Občina Šentjernej

petek, 19. 8.

ob 18.30 / Povorka Jernejevo 2022
prireditveni prostor: hipodrom Šentjernej – prireditveni prostor ob KCPT / *organizator:* Občina Šentjernej

ob 20. uri / Nastop pihalnih orkestrov
prireditveni prostor: v šotoru na prireditvenem prostoru ob KCPT / *organizator:* Občina Šentjernej

ob 20.30 / Jernejev večer z Alpskim kvintetom
prireditveni prostor: v šotoru na prireditvenem prostoru ob KCPT / *organizator:* Občina Šentjernej

sobota, 20. 8.

ob 9. uri / Občinsko prvenstvo v namiznem tenisu
prireditveni prostor: dvorana Kobra Team Šentjernej / *organizator:* NTK Šentjernej

ob 10. uri / Nogometni turnir med vasmi občine Šentjernej
prireditveni prostor: nogometno igrišče v Cerovem Logu / *organizator:* Športno društvo Mokro Polje

od 15. – 19. ure / Dan odprtih vrat zbirke majol'k Zlati hrib
prireditveni prostor: Sela pri Šentjerneju 15 / *organizatorja:* družina Golc in Občina Šentjernej

ob 16. uri / Jernejev živ žav z delavnicami
prireditveni prostor: ob KCPT / *organizator:* Občina Šentjernej

ob 17. uri / Jernejeva odprta kuhna in festival šentjernejskih vin
prireditveni prostor: v šotoru na prireditvenem prostoru ob KCPT / *organizator:* Občina Šentjernej

ob 17. uri / Razstava paradižnika in paradižnikovih jedi
prireditveni prostor: v šotoru na prireditvenem prostoru ob KCPT / *organizator:* Društvo kmetic Šentjernej

ob 18. uri / Predstava Mala morska deklica *(Lucija Ćirović in Boštjan Štorman)*
prireditveni prostor: ob KCPT / *organizator:* Občina Šentjernej

sobota, 20. 8.

ob 19.30 / Koncert: Gal in Severa Gjurin
prireditveni prostor: v šotoru na prireditvenem prostoru ob KCPT / *organizator:* Občina Šentjernej

ob 22. uri / Koncert: Gušti & Nomadi
prireditveni prostor: v šotoru na prireditvenem prostoru ob KCPT / *organizator:* Občina Šentjernej

nedelja, 21. 8.

ob 10. uri / Rokovo žegnanje
prireditveni prostor: Tolsti Vrh / *organizator:* Župnija Šentjernej

ob 17.30 / Jernejeva (sub)kultura z odlično glasbo, burgerji in pivom / koncert: Ember, Plateau, Salsa workshop & DJ Gašper in Joker Out
prireditveni prostor: v šotoru na prireditvenem prostoru ob KCPT / *organizator:* Občina Šentjernej

ponedeljek, 22. 8.

ob 7.30 / Balinanje – moški
prireditveni prostor: Novomeška cesta 14, Šentjernej (balinišče DU) / *organizator:* DU Šentjernej

torek, 23. 8.

ob 8. uri / Pohod za dedke, babice in vnuke
prireditveni prostor: zbor pri spomeniku na Javorovici; pohod na Špilerjevo špico (v primeru slabega vremena zbor na dvorišču DU Šentjernej in pohod v okolici Šentjerneja) / *organizator:* DU Šentjernej

ob 18. uri / Srečanje ostarelih, invalidov in njihovih domačih, sv. maša in delitev maziljenja v župnijski cerkvi, nato kulturni program v KCPT
prireditveni prostor: župnijska cerkev v Šentjerneju in KCPT / *organizator:* Župnija Šentjernej

sreda, 24. 8.

ob 7.30 / Balinanje – ženske ekipno
prireditveni prostor: Novomeška cesta 14, Šentjernej (balinišče DU) / *organizator:* DU Šentjernej

ob 17. uri / Celodnevno čaščenje Najsvetejšega – slovesen sklep, ki ga vodi novomašnik Janez Meglen
prireditveni prostor: župnijska cerkev v Šentjerneju / *organizator:* Župnija Šentjernej

ob 19. uri / Odprtje arheološke razstave Gorjanci med Rimom in Bizancem
prireditveni prostor: KCPT / *organizatorja:* Občina Šentjernej in Dolenjski muzej Novo mesto

četrtek, 25. 8.

ob 8. uri / Pikado – moški in ženske ekipno
prireditveni prostor: Novomeška cesta 14, Šentjernej / *organizator:* DU Šentjernej

ob 17. uri / Šah – moški
prireditveni prostor: Novomeška cesta 14, Šentjernej / *organizator:* DU Šentjernej

petek, 26. 8.

ob 8. uri / Kegljanje s kroglo na vrvici – moški in ženske
prireditveni prostor: Novomeška cesta 14, Šentjernej / *organizator:* DU Šentjernej

ob 20. uri / Jernejev večer kulture v Dolenjem Mokrem Polju: Etno banda Poseben gušt in Gojmir Lešnjak – Gojc
prireditveni prostor: dvorišče podjetja Kremen d. d. *(v primeru slabega vremena prireditev odpade)* / *organizatorja:* Občina Šentjernej in PGD Mokro Polje

ob 20. uri / Jernejev večer kulture v Cerovem Logu: Gojmir Lešnjak – Gojc in Etno banda Poseben gušt
prireditveni prostor: ob igrišču v Cerovem Logu *(v primeru slabega vremena prireditev odpade)* / *organizatorja:* Občina Šentjernej in PGD Cerov Log

sobota, 27. 8.

ob 7. uri / Doberškov pohod *(prijave pri Jožetu Bevcu 051 653 310)*
prireditveni prostor: start – zidanica Slovenec, Tičnica; cilj – zidanica Martinčič, Vrbovce / *organizatorja:* DV Šentjernej in PD Šentjernej

ob 8. uri / Jernejev sejem in kuhanje županovega golaža
prireditveni prostor: sejemski prostor / *organizatorja:* Občina Šentjernej in JP EDŠ d. o. o.

ob 8. uri / Razstava paradižnika in paradižnikovih jedi
prireditveni prostor: sejemski prostor / *organizator:* Društvo kmetic Šentjernej

ob 9. uri / Atletski miting Jernejevo 2022
prireditveni prostor: atletski stadion pri OŠ Šentjernej / *organizator:* AK Šentjernej

od 9. – 12. ure / Dan odprtih vrat slovenske genske banke pasme šentjernejski petelin
prireditveni prostor: Resslov kozolec na Šentjernejskem polju / *organizator:* Društvo Gallus Bartholomaeus

ob 20. uri / Koncert ob 60-letnici Šentjernejskega okteta (gosti večera: Oktet Zavodnje in Katja Bregar)
prireditveni prostor: KCPT / *organizator:* KD Šentjernejski oktet

nedelja, 28. 8.

ob 6.30, 8. in 10. uri / Farno žegnanje in slovesne sv. maše
prireditveni prostor: župnijska cerkev v Šentjerneju / *organizator:* Župnija Šentjernej

ob 8. uri / Jernejev nogometni turnir 2022
prireditveni prostor: nogometno igrišče pri OŠ Šentjernej / *organizator:* NK Šentjernej

ob 14. uri / Kasaške dirke
prireditveni prostor: hipodrom Šentjernej / *organizator:* Klub za konjski šport

Vabljeni na

16. JERNEJEV KOLESARSKI MARATON,

ki bo v ponedeljek, 15. 8. 2022

na prireditvenem prostoru ob Kulturnem centru Primoža Trubarja

PRIJAVE od 9. ure dalje / ŠTART maratona ob 10. uri

ŠTARTNINA: 20 EUR odrasli, otroci do 15 let v spremstvu staršev brezplačno, imetniki olimpijske kartice 15 EUR. Vsak udeleženec s plačano štartnino prejme športno majico in malico.

TRASA MALEGA MARATONA
(v dolžini 31 km)

TRASA VELIKEGA MARATONA
(v dolžini 54 km)

Bulše pri'lke nej, ku je
JERNEJEVO
u Šentjernej

Hej!

TD Vrhpolje vabi otroke in mladino > 11 let na delavnico NARAVA SKOZI OBJEKTIV. Delavnico bo vodil priznan **fotograf in urednik BORUT PETERLIN**. Na delavnici bomo iz navadne škatle izdelali fotoaparat, z njim bomo fotografirali in nato razvili fotografijo na fotografski papir.

O kul, kdaj pa? Ter kje?

SREDA
17. 8. 2022
Gorenje Vrhpolje – prireditveni prostor Vrbje
17.00–19.00

Zanimivo ... Kje se **prijavim**?

Pri **Mateji Kovačič** na telefon **051 602 543**. Pohiti! Število mest je omejeno!

Ob prijavi se poravnajo tudi stroški delavnice, ki znašajo **15 EUR na osebo**.

Že kličem! Hvala!

Se vidimo 17. 8. ob 17. uri v Vrbjeh!

Bujše pri'lke nej. ku je
JERNEJEVO
u Šentjernej

Avtor fotografije: Borut Peterlin

Vabljeni na

VEČER ŠENTJERNEJSKIH PENIN s PIHALNIM ORKESTROM OBČINE ŠENTJERNEJ in PRIFARSKIMI MUZIKANTI,

ki bo v četrtek,
18. 8. 2022, ob 19. uri
v šotoru na prireditvenem prostoru
ob Kulturnem centru Primoža Trubarja

Bujše pri'lke nej. ku je
JERNEJEVO
u Šentjernej

Občina Šentjernej
Vas ob občinskem prazniku vabi na

SLAVNOSTNO SEJO
Občinskega sveta Občine Šentjernej,

ki bo v petek, 19. avgusta 2022, ob 16.30
v Kulturnem centru Primoža Trubarja v Šentjerneju.

S slavnostno sejo Občinskega sveta Občine Šentjernej in slovesno podelitvijo občinskih priznanj bomo počastili praznik Občine Šentjernej JERNEJEVO 2022.

Vljudno vabljeni.

Jože Simončič,
župan Občine Šentjernej

Vabljeni na

JERNEJEV VEČER z ALPSKIM KVINTETOM,

ki bo v petek,
19. 8. 2022, ob 20.30
v šotoru na prireditvenem prostoru
ob Kulturnem centru Primoža Trubarja

Bulše pri'lke nej, ku je
JERNEJEVO
u Šentjernej

Alpski kvintet

Vabljeni na

JERNEJEVO POVORKO,

ki bo v petek,
19. 8. 2022, ob 18.30
»na plac« v Šentjerneju

Predstavitev domačih in prijateljskih društev, PIHALNI ORKESTRI in MAŽORETE, zaključek povorke z zabavnim programom na prireditvenem prostoru pod šotorom.

Pridružite se nam!

Bulše pri'lke nej, ku je
JERNEJEVO
u Šentjernej

Vabljeni na

JERNEJEVO ODPRTO KUHNO in FESTIVAL ŠENTJERNEJSKIH VIN,

ki bo v soboto,
20. 8. 2022, ob 17. uri
v šotoru na prireditvenem prostoru
ob Kulturnem centru Primoža Trubarja

Bulše pri'lke nej, ku je
JERNEJEVO
u Šentjernej

Vabljeni na koncert z

GALOM in SEVERO GJURIN,

ki bo v soboto,
20. 8. 2022, ob 19.30
v šotoru na prireditvenem prostoru
ob Kulturnem centru Primoža Trubarja

Bulše pri'lke nej, ku je
JERNEJEVO
u Šentjernej

Vabljeni na koncert z

GUŠTIJEM & NOMADI,

ki bo v soboto,
20. 8. 2022, ob 22. uri
v šotoru na prireditvenem prostoru
ob Kulturnem centru Primoža Trubarja

Bulše pri'lke nej, ku je
JERNEJEVO
u Šentjernej

Jernejeva (sub)kultura
z odlično glasbo, burgerji in pivom

Nastopajo

Ember,
Plateau,
Salsa workshop & DJ Gašper in
JOKER OUT

nedelja, 21. 8. 2022, ob 17.30
v šotoru na prireditvenem prostoru
ob Kulturnem centru Primoža Trubarja

Bulše pri'lke nej, ku je
JERNEJEVO
u Šentjernej

Vabljeni na
JERNEJEV VEČER KULTURE
v Dolenjem Mokrem Polju,

ki bo v petek,
26. 8. 2022, ob 20. uri
na dvorišču podjetja Kremen d. d.

Z nami bodo

ETNO BANDA POSEBEN GUŠT in GOJMIR LEŠNJAK – GOJC

V primeru slabega vremena prireditev odpade.

Vabljeni na
JERNEJEV VEČER KULTURE
v Cerovem Logu,

ki bo v petek,
26. 8. 2022, ob 20. uri
ob igrišču v Cerovem Logu

Z nami bodo

GOJMIR LEŠNJAK – GOJC in ETNO BANDA POSEBEN GUŠT

V primeru slabega vremena prireditev odpade.

Bujše pri lke nej, ku je
JERNEJEVO
u Šentjernej

Vabljeni na

koncert ob 60-letnici ŠENTJERNEJSKEGA OKTETA,

ki bo v soboto, 27. 8. 2022, ob 20. uri v Kulturnem centru Primoža Trubarja

Gosti večera

OKTET ZAVODNJE in KATJA BREGAR

Bujše pri lke nej, ku je
JERNEJEVO
u Šentjernej

Klub za konjski šport Šentjernej vabi na

KASAŠKE DIRKE

na hipodrom Šentjernej
v nedeljo, 28. 8. 2022, ob 14. uri

Spremljevalni program

ALKA (Šentjernejska konjenica) **in**
PONI DIRKA

Bujše pri'lke nej, ku je
JERNEJEVO
u Šentjernej

STAROST.

ANTON TRPIN

O starosti se ne pogovarjamo radi. Še več, dobesedno se je bojimo. Kaj vse počnemo, da bi izboljšali zunanjo podobo, ki nas bi navidezno »pomladila«. Vendar vsem leta enako tečejo naprej in vsi se staramo. Bolj primerno kot staranje bi bilo dozorevanje. Prej ko se človek sooči s svojimi leti in s tekočim življenjem, tem lepše in zadovoljnejše bo življenje. *Vsaka starostna doba ima svojo nalogo, vsaka je izraz čisto posebne strani človeške narave* (Hans Kunkel).

Danes živimo v hitrem in prehitrem tempu. Ni več časa za medsebojni pogovor. Stari in mladi imajo vsak svoj notranji in kulturni svet, zato sta medsebojni pogovor in izmenjava izkušenj še težavnejša. Ponavadi so zelo izostrena stališča enih kot drugih. Stari radi modrujejo: *»Mi smo pa tako včasih delali, stari časi so bili boljši, danes je vse drugače.«* Tako in podobno modrujejo stari. Mladi pa doživljajo drugačno mladost in drugačno vzgojo (elektronsko), zato je tudi njihovo stališče drugačno, prav tako pa tudi pogledi na življenje in starost. Vsekakor pa med mladostjo in starostjo ni nepremagljivih ovir. In prav v tej danosti je vsa umetnost, modrost enih kot drugih, da ustvarjajo sožitje in bogastvo, ki ene in druge plemeniti. Starost je tista doba ali vrednota, iz katere se mladi lahko učijo. Mladost pa tisti vir življenja, iz katerega se lahko napajajo stari. Človeški družbi so stari ljudje potrebni, kot so ji potrebni mladi, pa tisti, ki so na višku svoje ustvarjalne moči.

Starost je treba graditi, kot je treba vse življenje graditi. Sam sem doživljal svojo mladost v težkih razmerah. Tudi v družbi starih ljudi. Poleg mame, brata in sestre smo živeli še s starimi starši – oče in mati, dve teti in stric. Stara mati je hudo zbolela. Obležala je na postelji in tako smo ji stregli celih sedem let. Kot otrok, star deset in še nekaj let, se dobro spominjam, kako nekaj samoumevnega je bilo staro mater dvigati s postelje na stol in ji streči. Takrat ni bilo nobenih medicinskih pripomočkov, ampak samo roke in domača oskrba. Vse to mi je prišlo prav, ko sem svojo mamo stregel na bolniški postelji, ko je bila pri meni v Šentjerneju. Pa ni bilo težko. To je vendar moj najbližji in najdražji človek! Mislim, da je premalo živa svetopisemska beseda, ki pravi: *»Ne zaničuj človeka v njegovi starosti; zakaj tudi mi se bomo postarali (Sir8,6).«*

Ko danes gledamo in doživljamo ta svet, ki z vso naglico drvi v prihodnost, ne vemo kaj se bo zgodilo z njim. Potrebno se je ustaviti pred seboj, pred Bogom in svojim bližnjim. Človek se mora soočiti s svojo osebnostjo, stanjem duha, smislom življenja in iskreno odgovoriti na mnoga vprašanja. Tudi o starosti. Ali je starost še vrednota ali ni? Pa naj bo za mladega človeka, ki meni, da bi rad dolgo živel in se ne postaral, kot za starega človeka, ki meni, da nima več mesta pod soncem. Prav v tem razkoraku je tisti nesporazum, ki pa ni nerešljiv. Oba statusa človeškega življenja sta enako vredna, drug drugemu potrebna in koristna. Če bi družba zanemarila stare ljudi, potem se ji ne piše dobra prihodnost. Veliko starih ljudi je še kako koristnih, ki lahko s svojo izkušnjo, preizkušnjo in modrostjo podarijo svojemu rodu duhovno dediščino, to je modrost.

Zguban obraz, težke in ostarele roke, počasen korak, upognjen hrbet. Vsega tega se bojimo ali celo sramujemo. Bolj je častna ta drža in ožarjene so te gube, kot naličen obraz pod katerim se skriva marsikaj. Najboljša kozmetika je zadovoljstvo srca. Blaga, mirna duša odseva na starem licu, ki ga dela čudovito lepega. Je star obraz, pa je prav tako lep obraz. Kaj šele, če je duša prežeta z vero. Polna upanja in zaupanja. Ne bojmo se starosti, kajti je sestavni del našega popotovanja na tem svetu.

Naj sklenem to razmišljanje z besedami svetega pisma: *»Moj sin, podpiraj svojega očeta v njegovi starosti, ne žali ga dokler je živ (Sir 3,12).«*

Kultura človeka in vrednost družbe se kaže v spoštovanju do starosti in njenih prebivalcev. ■

ZAHVALA OB SLOVESU OD STANETA POTOČARJA

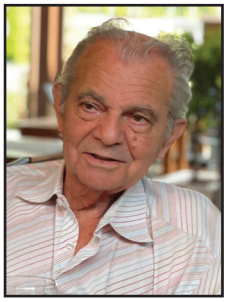

»In ko potem bom spal pod oljko mirno, srečno,
še v snu bom šepetal, da je življenje večno.«
(Tone Pavček)

Konec junija je svojo zemeljsko pot sklenil naš ljubljeni mož, oče, stari ata, pradedek in tast Stanislav Potočar s Trubarjeve 9 v Šentjerneju. Sorodnikom, prijateljem, sodelavcem in sosedom se iskreno zahvaljujemo za vse osebno izrečene in zapisane sočutne besede, za sveče, darove za cerkev in svete maše. Zahvaljujemo se tudi njegovi zdravnici Danici Simončič in sestri Lili za večletno zdravstveno oskrbo ter osebju Pljučnega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto za pomoč v zadnjih dnevih življenja.

Iskrena zahvala duhovnikom Tonetu Trpinu, Franju Simončiču in Mateju Gnidovcu za molitve ob bedenju in mašo zadušnico ter pogrebni službi Blatnik za profesionalno in pietetno opravljene storitve ter vokalni skupini As za občutene pesmi ob slovesu.

Hvala vsem, ki se boste našega ata spominjali tudi naprej.

Žalujoči: vsi njegovi

OBNOVLJEN KRIŽ NA GORENJI BREZOVICI

KOLEDNIKI GOR. BREZOVICE

TANJA ZALOKAR

Gorenjo Brezovico od meseca maja krasi lepo obnovljen križ. Na predvečer sv. treh kraljev smo vaški koledniki po vsej vasi oznanili Jezusovo rojstvo. Da smo bili povsod lepo sprejeti, priča dejstvo, da smo zbrali kar nekaj denarja. Kaj hitro se je rodila ideja, kaj bomo z denarjem, ki smo ga zbrali. Tako smo ga namenili za obnovo križa, ki stoji nekje na sredini vasi. Pri njem se vsako leto srečamo kmalu po polnoči v novem

letu, da si voščimo in nazdravimo. Ugotovili smo, da križ potrebuje celovito prenovo, saj je od zadnje obnove minilo že precej let. Tudi tukaj smo naleteli na darežljivost mojstrov. 14. maja, na lepo sobotno popoldne, sta naša duhovnika ta izdelek lepo blagoslovila. Vaščani so bili presenečeni nad bogato pogostitvijo, ob kateri je postalo prijetno druženje. Vnele so se tudi ideje za še kakšen »uržeh« po druženju. Ob tej priliki se koledniki zahvaljujemo vsem, ki ste namenili svoj čas, delo in denar pri obnovi vaškega obeležja ter za prispevek pri pogostitvi. ■

OGENJ JE PRIŠEL Z NEBA

Ob 80-letnici letalskega napada na Gorenje Vrhpolje

JANEZ KUHELJ

ARHIV ŠTEFANA KOVAČIČA & JANEZA KUHLJA

Pred seboj imam sestavek iz Nedeljskega dnevnika iz leta 1968, avtorja takratnega novinarja Dušana Zeljeznova, o bombardiranju Gorenjega Vrhpolja v letu 1942 (2-krat) in 1943.

Zračnih napadov so bili deležni tudi drugi kraji našega okolja – Šmarje, posebno hudo pa je bilo v Šentjerneju septembra 1943, kjer je bilo tudi sedem žrtev.

Novinar v svojem prispevku piše, da je bil prvič v Gornjem Vrhpolju. Stopil je v lepo, obnovljeno hišo, kjer ga je prijazno sprejel gospodar Lojze, po domače Boštjanov, in mu omenil namen svojega obiska, predvsem ga je zanimal spomin na bombardiranje vasi v letu 1942 in 1943. Lojze Hudoklin je povedal tole: *»Mene sicer v tistih usodnih dneh ni bilo tukaj, ker sem bil takrat v partizanih. Več vam bi lahko povedal moj stric Karel Hudoklin, ki ima o vseh teh stvareh marsikaj zapisanega.«*

Napotila sta se čez vas in Lojze je novinarju povedal marsikaj o vasi, značilnosti, da je naselje široko razmetano, da šteje kakih 80 hišnih številk, prebivalcev pa je približno petsto. Stopila sta v hišo Karla Hudoklina. Po predstavitvi je bil pripravljen na razgovor o zgodovini njegove vasi med vojno.

Dejal je takole: *»24. avgusta 1942, na Jernejev dan, so Italijani prvič bombardirali našo vas. Približno ob pol devetih dopoldne je bilo, ko je prihrumelo devet italijanskih bombarderjev nad našo vas in so pol drugo uro odmetavali bombe.«* Novinar mu je segel v besedo in vprašal, zakaj so Italijani bombardirali prav njihovo vas. Dejal je, da je njihova vas slovela kot partizanska vas. Tudi drugi in tretji napad so opravili Italijani, zadnji – četrti napad pa je izvedlo nemško letalstvo. Novinar je vprašal: *»Ali bi mi lahko povedali o škodi med prvim napadom, pa tudi o žrtvah, ki jih je terjal bombni letalski napad na nezaščiteno vas nekje na obronkih Gorjancev?«*

»Kolikor se spominjam, je med bombardiranjem zagorelo približno tri četrtine vasi. Na srečo pa je bila takrat samo ena smrtna žrtev. Ko so prišli bombardirat, smo se namreč že vsi poskrili v že naprej pripravljena zakloniščа.«

»In kje ste bili prav vi med bombnim napadom?« je vprašal novinar.

Dejal je: *»24. avgusta sem šel iz hiše že zelo zgodaj. Ko se je začelo bombardiranje, sem bil v hosti skupaj z ženo, medtem ko sta hčerki ostali doma. Tako sem lahko samo brez moči opazoval iz gozda, kako so bombardirali vas, kako se je dvigal dim in poslušal eksplozije letalskih bomb. V vas sem se vrnil šele popoldne.*

Ko sem prišel do svoje hiše, sem videl, da je tudi njo zadela bomba. Bomba je padla prav v klet, kamor sem prej znosil vse vredne stvari, da bi jih tako po možnosti ohranil med vojno. Italijanska bomba je med drugimi stvarmi uničila tudi moj fotografski aparat, s katerim sem pred vojno zelo rad in veliko slikal. Sicer pa ima natančne zapiske Kos in najbolje bo, da greva k njemu.«

Ko sta stopila iz hiše, se jima je pridružil Franc Rangus, po domače Benačev, ki stanuje na hišni številki 24. Vedel je že, čemu je novinar prišel v Gornje Vrhpolje in je kar sam začel pripovedovati: *»Med bombnim napadom sem bil doma ali bolje, skrit sem bil v bunkerju na svojem vrtu. V bunkerju tistega dne nas je bilo več kot 24. Dobro se še spominjam, kako so 24. avgusta okrog devetih priletela najprej italijanska letala, ki so približno dve uri bombardirala našo vas. Čez kako uro pa so za njimi priletela še štiri letala, ki so spet znova kako uro bombardirala Gorenje Vrhpolje. Med bombardiranjem je bilo uničenih 22 gospodarstev. Med drugim je bila zadeta tudi moja hiša in vse, kar sodi zraven, tudi hlevi, saj mi je pobilo vso živino in prašiče.«*

Kosova domačija nosi številko 74 in je skoraj čisto na drugem kraju vasi. Ko je novinar Kosa vprašal, če ima kje pri roki svoje zapiske o škodi, povzročeni med prvim bombnim napadom, mu je odvrni, da jih bo takoj prinesel. Kos se je kmalu vrnil in novinarju ponudil zapiske iz tistega časa. Novinar jih je vzel, najprej prebral in potem zapisal. Prvi bombni napad na Gorenje Vrhpolje je bil 24. avgusta, na Jernejevo nedeljo. Škoda je bila ocenjena na 9 milijonov in 98 tisoč dinarjev v stari jugoslovanski valuti. Uničenih je bilo 18 hiš z vsemi gospodarskimi poslopji in orodjem, 12 hiš je bilo napol porušenih, 58 hiš je bilo delno poškodovanih, 13 hlevov je bilo popolnoma uničenih, 11 popolnoma uničenih kozolcev, 10 popolnoma uničenih vinskih kleti s prešami in sodi, 1000 popolnoma uničenih sadnih dreves. Za prebivalce vasi pa je bil to hud udarec, saj so jim zažigalne in rušilne bombe na mah v nekaj urah vzele vse, kar so rodovi s trudom in muko, zares v potu svojega obraza, prigarali in ustvarili. Šele med samim pisanjem se je novinar zavedal dejstva, kolikšno gmotno škodo je naredil okupator, ko je stresal svoje smrtonosne tovore ravno z neba na goloroko ljudstvo, nedolžne slovenske kmete.

Okupatorjeva krila so še trikrat zamračila nebo nad Gornjim Vrhpoljem. Dvakrat so še prišli Italijani, četrto bombardiranje pa je 21. septembra 1943 opravilo nemško letalo, ki je porušilo gasilski dom. Gasilski dom pa je nekoč stal na kraju, kjer je danes spomenik padlim borcem. Jože Kos je povedal, da je bil med prvim bombardiranjem na dvorišču, ko so začele padati bombe, pa se je zatekel v zaklonišče. *»Spominjam se še, kako je padla petdeset kilogramska bomba za mostom in ni eksplodirala. Bombardiranje pa smo tako kot večina vasi preživeli v bunkerju.«*

To so pripovedovali trije prebivalci Gornjega Vrhpolja o tisti tragični Jernejevi nedelji – 24. avgusta 1942. leta, ko je sovražni ogenj prišel z neba. Pripovedovali so mirno, na videz skoraj neprizadeto, kot da gre za neko daljno, strašno, skoraj pravljično zgodovino. In ko so se potem spet vračali proti središču vasi, je novinar pri spomeniku padlih borcev nehote pomislil: *»Čeprav je prišel ogenj z neba, čeprav je ta ogenj vas skoraj uničil in upepelil, ni uničil najdragocenejšega, kar imamo – naših ljudi, prebivalcev te vasi.«*

Vas je danes v celoti obnovljena, spomin na dni groze in nasilja pa počasi tone v pozabo.

PRIPIS:

Pred leti sem na Osnovni šoli Šentjernej učil zgodovino in v okviru tega predmeta smo imeli tudi zgodovinski krožek. Člani krožka, predvsem učenci 8. razreda, so zapisovali med drugim tudi dogodke iz bližnje preteklosti, druge svetovne vojne v naših krajih, ki so jim jih pripovedovali stari starši oziroma starši. Tak zanimiv dogodek iz časa bombardiranja Gornjega Vrhpolja in z današnjega časa presenetljiv dogodek, ki bi bil lahko usoden, je zapisal učenec Jože Bregar, ki mu ga je pripovedovala njegova mama (Karlina Bregar, učiteljica na Osnovni šoli Šentjernej, zdaj žal že pokojna). Napisal je: *»Ko se je začelo bombardiranje, je moja stara mama tudi zbežala v cerkev, s seboj je imela štiri otroke. Letala so streljala in metala bombe, takrat je veliko hiš zajel požar in so se začele rušiti. Nenadoma pa je stara mama zavpila. Spomnila se je, da so v hiši pozabili najmlajšega fantka. Čez kakšne pol ure so letalski napadi ponehali. Pohiteli so v hišo, ki je po naključju ostala nepoškodovana. V njej so našli najmlajšega bratca, ki se je na peči jokal. Stara mama ga je hitro pograbila in stekla z njim spet nazaj v zaklonišče, v cerkev.«* ■

Gasilski dom v Gorenjem Vrhpolju pred 1. svetovno vojno.

ŠENTJERNEJ

Kje so časi,
ko Šentjernej bil je mala vas,
ko čas je tekel počas'.
Od živinoreje, konjereje največ se je živelo,
veliko jih vinograd je imelo.
Skromno se takrat je živelo,
le ob nedeljah meso se je jedlo.
Garalo se je od jutra do noči,
saj na kmetih počitka ni.
Ob nedeljah obvezno šlo se je v božji hram
in gospod župnik je bil nadvse spoštovan.
Zdaj drugi je čas,
Šentjernej ni več mala vas,
razširil se je na vse strani
in gospodarstvo lepo cveti.

Vera Žabkar

SVETLA STRAN NOČI

Ko sonce zaide za daljnimi gorami
in zvezde na nebi zažarijo,
veselje v srcu se poraja.
Sonce ljubezni od znotraj vzdrhti,
občudovanje barvite neprosojnosti,
odsevanje od izzvenevanja plitvin
z radostnimi melodijami,
šumijo vetrovi severnih in južnih vzdrhtenj …

Valentin Brun

OB ZATONU

Zehajo sence ob sončnih žarkih,
ki proti koncu dneva tonejo v zaton.
Nihanje svetlobe Božje
proti zatonu sončnih žarkov
na eni strani Zemlje med vrtenjem
in vzhajanjem na drugi strani.
Božji duh je povsod.

Valentin Brun

OTROŠKA RAZIGRANOST

Spet je tu poletje!
Za naše otroke čas brez šolskih klopi,
zdaj igra in smeh po hiši doni.
Otroškega kričanja in razigranosti je več,
da na koncu dneva so čisto preč.
Prijatelji in sošolci te dneve popestrijo,
se po travi kotalijo, v pesku grad naredijo,
v senčki pa s sladoledom ohladijo.
Skupaj počnejo veliko stvari,
da včasih glav'ca že boli,
za trebuhe se držijo vsi,
ko s smehom lajšajo si dni.
Zvečer pa z iskrico v očeh zaspijo
in se novega dne veselijo.

Sonja Simončič

NASVET ZA VAS

KAKO RAVNATI V POLETNI VROČINI

NIJZ

Za nami je letošnji drugi vročinski val. Poletja postajajo vsako leto bolj vroča in na to se bomo morali, tudi zaradi podnebnih sprememb, verjetno navaditi. Vročina sicer najbolj prizadene predvsem starejše in otroke ter nekatere bolnike. Takšni so na primer bolniki s srčno-žilnimi obolenji in obolenji dihal, diabetiki, bolniki z obolenji ledvic, bolniki z duševnimi motnjami, nepokretni. Pa tudi bolniki z drisko, bruhanjem, povišano telesno temperaturo; na uravnavanje toplote vpliva tudi uživanje nekaterih zdravil.

Svetujemo, da se ob visokih temperaturah umaknete v senco ali hladnejše prostore ter tako zmanjšate nastajanje toplote. Omejite tudi izvajanje fizične aktivnosti. Osebam priporočamo, naj slednjo izvajajo v jutranjih ali večernih urah, ko je hladeje in UV indeks ni tako močen.

Ob tem ne pozabimo na zaščito pred soncem. Med 10. in 17. uro, ko je sonce najmočnejše, poiščimo senco. Prav tako se zaščitimo s sončnimi očali, pokrivalom za glavo, primernimi oblačili ter s širokospektralno zaščitno kremo (z zaščito pred UVA- in UVB-žarki). Zaščitni faktor (SZF oz. angleško SPF) naj bo najmanj 30.

Prostore zračimo zjutraj in zvečer, čez dan pa čim manj. Zadržujemo se v zaprtih, hlajenih prostorih. Doma se hladimo s hladno prho ali hladno kopeljo. Oblačimo se v bombažna ali lanena lahka in ohlapna oblačila, ki naj bodo svetlejših barv.

Vročinsko izčrpanost lahko zmanjšamo tudi z uživanjem prave hrane. Ta naj bo lahka in v manjših obrokih vekrat dnevno. Telesu omogočimo tudi odvajanje toplote. To naredimo s pravilno izbiro oblačil in zadostnim uživanjem tekočin. Dnevno spijemo vsaj dva litra tekočine (brezalkoholne pijače, najbolje vode), odvisno od stopnje potenja. Stopnjo hidracije najbolje zaznamo z občutkom za žejo. Tako se izogibamo pijačam, ki vsebujejo kofein ter alkoholnim pijačam.

Ob tem se zavedajmo, da vročina ne deluje samo na nas, ampak tudi na druge vidike našega življenja. Zato moramo tudi ob vročih dneh poskrbeti za zdravje naših hišnih ljubljenčkov. Še posebej pa pazimo, da nikoli ne puščamo nikogar v zaprtem, parkiranem avtomobilu.

Ob vsem tem je dobro spremljati napovedi in opozorila. In nenazadnje ne pozabimo tudi, da med name še vedno kroži koronavirus, zato upoštevajmo osnovne zaščitne ukrepe, s katerimi zavarujemo sebe in druge. ■

ZELENI NASVETI IZ SrEčnega vrta!

DANIJELA PAVLIČ

Ko tole pišem, smo sredi drugega vročinskega vala … zato naj bodo danes misli kratke in lahke. ☺ Naj bo tokratni članek obarvan z nasveti in mislimi, ki nas ženejo naprej vsak dan … Da se spomniš, zakaj je tako fajn imeti zemljo za nohti! ☺

Saj se ponavljam že kot stara lajna, ampak tak je **krog življenja** … poseješ, žanješ, poseješ, žanješ … zato je tako pomembno, da načrtujemo, da večino semen kupimo na začetku sezone, ko so še dodatni popusti, da sproti z novimi setvami zapolnjujemo izpraznjene gredice, da si sezono podaljšamo v jesen in zimo, s koprenami, s prezimnimi rastlinami, ki nam bodo tudi v zgodnji pomladi dale prepotrebne vitamine iz listov. Gotovo ste že sejali radič, endivijo, kolerabo, repo, bučke, pa tudi še nizek fižol in konec avgusta lahko ponovimo sadimo kapusnice, saj jim bolj odgovarja hladno vreme.

Za počitniško branje in »surfanje« vam ponujam naslednje čtivo:

- Sveža zelenjava 365 dni z domačega vrta (*Sanja Lončar v sodelovanju s Fanči Perdih in Ireno Rotar*),
- Štihanje – ne, hvala (*Vrt obilja*),
- Kompost – ja, prosim (*Vrt obilja*),
- Uspešna vzgoja lastnih sadik (*Vrt obilja*).

in spletne strani:

- Gardening Soul – Gardening Tips, Advice & Information – gardeningsoul.com
- Vrt Obilja – Najlepši trenutki vrtnarjenja – vrtobilja.si
- No Dig – Where to Start - Charles Dowding – charlesdowding.co.uk
- tomaten-atlas.de

Če greste od doma, vzemite tudi Šentjernejsko glasilo in se slikajte z našo stranjo! Pošljite nam sliko, z veseljem jo objavimo!
Naj vam preostanek poletja prinese mnogo pridelkov za v »glažke«, da napolnimo shrambe z dišečimi in slastnimi dobrotami! Ti zeleni drobci pa naj vam dajo spodbudo za še bolj zelene prste! ☺ Želim vam vesel & sr(e)čen sprehod v nov vrtnarski mesec! ■

P. S. Ker so vrtovi polni pisanih pridelkov, vas tudi tokrat vabimo, da s fotografijami popestrite našo rubriko. Svoje zanimive fotografije pošljite na naslov uredništva: sentjernejsko.glasilo@sentjernej.si. Do sedaj smo prejeli fotografije na desni strani.

Irena, Dolenja Stara vas

Mihaela, Ledeča vas

Jožica, Gruča

Ana, Orehovica

Mihaela, Ledeča vas

Irena, Dolenja Stara vas

Mihaela, Ledeča vas

Maša, Orehovica

Jožica, Gruča

LUČNIK za lajšanje dihalnih tegob

ZDRAVILNE RASTLINE

SABINA JORDAN KOVAČIČ

Lučniki (Verbascum spp.) so rod rastlin iz družine črnobinovk (Scrophulariaceae) in zlahka opazne zdravilne rastline pokončne rasti z rumenimi cvetovi, razporejenimi ob koncu stebla, ki rastejo v klasastih socvetjih in močno medijo. V sredini cvetov so rdečkasti, volnato dlakavi prašniki. Njegovi listi so premenjalno nameščeni, z narezanim robom in polsteno dlakavi. V toplih krajih zrastejo tudi do dveh metrov visoko. Zaradi pokončnega stebla, ponekod imenujejo velecvetni lučnik tudi svečnik ali papeževa sveča. Je dvoletnica, ki raste samoniklo na sončnih peščenih tleh v Evropi, Aziji in severni Afriki. V rod lučnikov spada okoli 360 vrst. V zdravilne namene se uporablja več vrst lučnikov, na primer navadni lučnik (Verbascum phlomoides) in drobnocvetni lučnik (Verbascum thapsus). Na travnikih pa lahko najdemo tudi druge sorodnike velecvetnega lučnika – črni lučnik (Verbascum nigrum), avstrijski lučnik (Verbascum austriacum) in volnati lučnik (Verbascum alpinum). V antiki so s to zdravilno rastlino zdravili kašelj, pa tudi zunanje rane, zmečkanine, otekline in opekline.

Adam Lonicerus je bil eden prvih zdravnikov, ki je lučnik uporabljal za zdravljenje kašlja, vročine in srčnih obolenj pa tudi pri spodbujanju rasti las.

NABIRANJE LUČNIKA

Nabiramo cvetove dveh vrst, ki imata velike rumene cvetove, to sta navadni lučnik (Verbascum phlomoides) in velecvetni lučnik (Verbascum densiflorum). Obe vrsti sta pogosti prebivalki vrtov, najdemo ju na sončnih prodnatih tleh (gramoznicah, nasipih, železniških nasipih). Kot drogo uporabljamo cvetove in jo v večjih količinah uvažamo iz Egipta, Bolgarije in Rusije. Suhi cvetovi vsebujejo okrog tri odstotke sluzi, učinkovine, imenovane iridoidi, ter saponine, ki verjetno tudi prispevajo k zdravilnim učinkom. Cvetovi vsebujejo še fenolne spojine s protibakterijskim učinkom (verbaskozid) in fenolne kisline.

Cvetove lučnika uporabljamo tako, da iz treh do štirih gramov suhih cvetov pripravimo poparek. Uporabljamo ga kot blag ekspektorant (pospešuje izkašljevanje in izločanje sluzi pri produktivnem kašlju, tako učinkujejo saponini), zaradi vsebnosti sluzi pa tudi blaži bolečine zaradi vnete sluznice žrela. Cvetovi lučnika so pogosta sestavina tako imenovanih prsnih in bronhialnih čajev, ponekod pa pripravljajo vodno-alkoholni izvleček in ga dodajajo sirupom za izkašljevanje. Neželeni učinki niso znani, ravno tako ni znano, da ga kdo ne bi smel uporabljati. V zgodovini so bojda ravna, dolga stebla uporabljali kot bakle.

USPEVANJE IN SUŠENJE LUČNIKA

Lučnik, ki je pomagal pri različnih tegobah, sta prva omenila Hildegarda in Paracelsus. Danes se uporabljajo le cvetovi, medtem ko so včasih uporabljali tudi liste in korenino. Za lučnik danes obstaja več različnih imen, kot sta denimo papeževa sveča in svečnik. Lučnik raste na sončnih, prodnatih tleh, v gramoznicah, ob železniških progah in po gozdnih posekah po vsej Sloveniji. Gojimo pa ga lahko tudi na vrtovih. Cveti od junija do septembra in celo dlje, ko je cvetje v polnem razcvetu. Nabiramo rumene, na spodnji strani dlakave cvetove. Cvetove nabiramo samo ob lepem, suhem in sončnem vremenu. Tradicionalno se cvetovi sprva sušijo ob prepihu, potem se jih premeša in do konca posuši v sušilniku ali v pečici. Takoj, ko je cvetje suho, ga shranimo v kozarcih, saj ne prenese vlage, ker počrni in postane manj vredno. Posušeni cvetovi lučnika dišijo po medu in imajo sladek okus.

ZDRAVILNI UČINKI

Lučnikov cvet vsebuje sluzi, saponine, flavonoide in iridoide. Medtem ko velecvetni in navadni lučnik vsebujeta več sluzi, drobnocvetni vsebuje več saponinov.
Lučnik se v ljudski medicini uporablja predvsem pri zdravljenju respiratornih obolenj in prehlada. Pospešuje razkrajanje sluzi pri zasluzenih dihalih, izkašljevanje, blaži draženje v grlu, hripavost, bronhitis in astmo.

Učinkovitost zdravilnih učinkovin lučnika na zaviranje rast bakterij, ki so vključene v okužbe dihal, so dokazali tudi z antibakterijskimi testi, pri katerih so bili vodni izvlečki (poparek) najbolj učinkoviti. Med aplikacijami za obtočilni sistem je najbolje opisana uporaba lučnika pri težavah s hemoroidi.

POMEMBNE SESTAVINE LUČNIKA

Ker iridoidi hitro reagirajo, postanejo cvetovi rastline hitro rjavi. Takšna pa je brez vrednosti. Posušene cvetove hranimo eno leto. Suhi cvetovi vsebujejo sluzi, različne iridoide (katalpol, aukubin) in triterpenske saponine. Za ugodne učinke lučnika so pomembni tudi flavonski glikozidi, flavonolni glikozidi, predvsem rutin, in flavonoidni glikozidi (hesperidin) ter fenolkarboksilne kisline (ferulna, kavna kislina). Cvetovi vsebujejo karotenoide, ki jim dajejo značilno barvo, in invertni sladkor, ki daje cvetom sladek okus. Za lajšanje različnih težav so pomembne vse sestavine lučnika.

Sirup proti kašlju in prehladu

Pripravimo ga lahko sami iz svežih cvetov lučnika. Cvetove nabiramo vsak dan. 10–15 minut jih pustimo razprostrte, da iz njih zlezejo žuželke. Nalagamo jih v steklen kozarec v 5 cm debelih, rahlo stisnjenih plasteh. Vsako plast posebej posujemo s sladkorjem, zgornja plast je vedno sladkor. Kozarec zavežemo z gazo ali bombažno krpo in ga postavimo na sonce. Postopek ponavljamo več dni zaporedoma, dokler ni kozarec poln. Za 4–6 tednov ga pustimo na sončnem mestu. Sprva brezbarvna tekočina postaja gostejša in zlato rjava. Odcedimo jo skozi gosto cedilo in hranimo v temnih steklenicah. Sirup proti kašlju in prehladu lahko dajemo otrokom večkrat na dan po čajno žlico.

Čaj ali sirup za izkašljevanje

V ljudskem zdravilstvu uporabljajo pripravke iz lučnika tudi zunanje, za zdravljenje ranic, odrgnin, prask in udarnin. Včasih so uporabljali v zdravilske namene tudi liste in korenine, danes pa le cvetove. Cvetove, kot smo že zapisali, lahko uporabimo za pripravo poparka, lahko jih kombiniramo s korenino sladkega korena in zeljo timijana ali materine dušice.

Učinkovit čaj za izkašljevanje si pripravimo iz naslednjih sestavin:

- cvet lučnika – 30 gramov
- korenina sladkega korena – 30 gramov
- zel materine dušice ali timijana – 40 gramov

Čajno žlico mešanice prelijmo z 200 mililitrov vrele vode, pustimo stati 15 do 20 minut, premešamo, precedimo in spijemo ohlajen čaj. Zaradi korenine sladkega korena ima napitek izrazit sladek okus.

Lučnikovi obkladki

Poparjeno cvetje, zavito v prej namočen prtič, je odličen obkladek ob vseh očesnih vnetjih. Iz drobno nasekljanih in zdrobljenih listov, pomešanih z medom, lahko naredimo obkladek, ki blaži in hladi opekline. Poparjeno cvetje in voda sta odlična kopel, ki čisti in lajša bolečine in je zdravilna za vse gnojne rane, lišaje in nečiste kožne napake. V žganju namočeni lučnikovi cvetovi (1 pest na 1 liter žganja) so odlični pri odpravljanju in lajšanju revmatičnih težav.

Obkladek za celjenje ureznin in razjed na nogi in pomiritev razdražene kože

Priprava obkladka: 3 žlice posušenih cvetov lučnika namakamo v 300 ml hladne vode 30 minut, nato zavremo in odcedimo. Kos tkanine namočimo v pripravek in ga 2-krat na dan poležimo na prizadeto mesto.

Lučnikov čaj

Poparimo 2 do 4 čajne žličke na skodelico vode in pijemo 3-krat na dan skodelico.

Mleko za čiščenje kože

Cvetovi lučnika mehčajo, čistijo, regenerirajo in negujejo našo kožo. Še posebej dobre učinke kaže pri suhem tipu kože.

Priprava: potrebujemo 3 žlice cvetov lučnika in 1,5 dl mastnega mleka. Suhe cvetove lučnika prelijemo z mlekom in nad paro vroče vode počasi segrevamo približno 30 minut. Mleko nikakor ne sme zavreti. Zmes nato pustimo prekrito 2–3 minute, mleko precedimo, hranimo v hladilniku. Mleko za čiščenje obraza je treba uporabiti v roku petih do sedmih dni, saj ne vsebuje konzervansa in je pozneje lahko mikrobiološko sporno. ■

Društvo za zdravje srca in ožilja Slovenije, podružnica za Dolenjsko in Belo krajino Novo mesto

vabi na

TRADICIONALNO 23. POHODNIŠKO PRIREDITEV »ZA SRCE«

v soboto, 17. septembra 2022.

START: **ŠTUKLJEVA POT** (*11 km*) – Na Bajnofu – Sevno pod Trško goro, **ob 9.00** / **ANDRIJANIČEVA POT** (*5 km*) – Šport hotel Terme Krka, Otočec, **ob 10.30**
CILJ: Športni park Krkinih Term Šmarješke Toplice / Na zaključku pohoda bodo vsi udeleženci prejeli topel obrok in pijačo. / Povratek iz Šmarjeških Toplic do startnega mesta bo organiziran z avtobusi.

PRIJAVE SO OBVEZNE! / *Prijave zbiramo od 29. avgusta 2022 dalje, in sicer: ali osebno v pisarni podružnice društva v Novem mestu, Glavni trg 10 ali na telefon 051 340 880 ali 07 33 74 170 ali po e-pošti: drustvozasrce.nm@gmail.com.*
STARTNINA: 5 EUR (otroci, dijaki in študentje so oproščeni plačila startnine) ■

ŠPORT

ŠENTJERNEJČANI USPEŠNI TUDI V SLOVENSKIH GORICAH

LANA ZRINJANIN

ANJA HADELA

Člani Kluba za konjski šport Šentjernej so v nedeljo, 26. junija, uspešno nastopili na kasaških dirkah v Lenartu. V vročem poletnem popoldnevu sta pred množico gledalcev dve zmagi odšli v roke šentjernejskih tekmovalcev.

Že v prvi dirki dneva sta Andrej Simončič in Bershka MMS z izvrstnim kilometrskim časom 1.18,2 na stezi 1700 metrov strla konkurenco ter se veselila druge zmage zaporedoma.

Da je tudi zaključek dneva bil po šentjernejskih notah, sta poskrbela štiriletna Calais iz hleva Antončičevih na vajetih Vita Šadla. Po dveh drugih mestih sta tako dosegla prvo zmago v karieri in lastnikom prinesla obilico veselja. Iztekla sta čas 1.20,5 na stezi 1700 metrov.

Sicer je v drugi točki dneva zmagal v Šentjerneju vzrejeni Brandy rejca Alojza Franka, a konj po spremembi lastništva ne tekmuje več za šentjernejski klub. ■

Bershka MMS prepričljivo do zmage

Calais prvi zmagi naproti

Pravilen odgovor križanke iz prejšnje številke je **KAČJI PASTIR**. Tokrat je bil izžreban **MARJAN MEDVED iz Volčkove vasi**. Nagrajenec bo po pošti prejel nagrado, ki jo podarja lončarka Silvija Goršin. Rešitev tokratne križanke pričakujemo do četrtka, **15. septembra 2022**, na naslovu: Uredniški odbor Šentjernejskega glasila, Občina Šentjernej, Prvomajska cesta 3 a, 8310 Šentjernej ali na e-naslovu: sentjernejsko.glasilo@sentjernej.si. Vsem, ki sodelujete in nam pridno pošiljate odgovore, se prav lepo zahvaljujemo. ■

SREDNJEVEŠKI ZAPIS GLASBE
ANGELA MERKEL
DEL OROŽJA
MESTO V KAZAHSTANU OB ARALSKEM JEZERU
Občina Šentjernej
KRAJ POD FRUŠKO GORO V SREMU NA HRVAŠKEM
MANJŠI KAMION
ATA, OČE
CELINA NA DRUGI STRANI ATLANTIKA, NOVI SVET
GNUS, OGABA
SANDRA BULLOCK
ZMAGA PRI TAROKU
SOL DUŠIKOVE KISLINE
MORSKA RIBA, TUNA
TOČENJE SOLZA
GL. MESTO TOGA
DELAVEC V JEKLARNI
ANGLEŠKA FILMSKA IGRALKA KNIGHTLEY

AVTOR: MATJAŽ HLADNIK
KMEČKI OBJEKT ZA SENO
TRMASTA DOMAČA ŽIVAL
ZACHARY TAYLOR
PRIBITEK ITALIJANSKO LAŽJE MOTORNO KOLO
OSKAR KOGOJ
GORIVO ZA PLAVŽE
SOZVOČJE
NAPRAVA NAD ŠTEDILNIKOM
TRČENJE
DEJANJE, AKT
NAŠA PESNICA (MAJDA)
SEVERNOAMERIŠKI DRUŽABNI PLES V 2/4 TAKTU
SLOVNIČNO ŠTEVILO, DVOJINA
IGRALKA ZEMLJIČ
Z NJIMI GLEDAMO
NEDA UKRADEN
TELESNE POŠKODBE
ZELO VELIK TANKER
ELTON JOHN
BOŽJAST
RDEČA MRAVLJA, ROSICA
PREMAZ ZA NOHTE
VEČJA SKUPINA PTIC ALI RIB

KEIRA - angleška igralka in fotomodel Knightley (roj. 1985)
TABULATURA - zapis večglasne glasbe od 14. do 18. stoletja
VALAT - igra pri taroku, pri kateri je treba dobiti vse vzetke

IZBRANI RECEPT MESECA

Buhteljni – mehki kot pena

Čas priprave: 2 uri 10 minut

SESTAVINE:

500 g mehke pšenične moke / 300 ml mlačnega mleka / 1 zavitek suhega kvasa / 100 ml olivnega olja / 1 žlička soli / 4 žlice sladkorja + vanilijev sladkor / beljak / limonina lupinica / 30 ml ruma

ostra moka za pult / rumenjak + malo mleka za premaz / vaniljev sladkor v prahu / marmelada, nutela / maslo za pekač

POSTOPEK PRIPRAVE:

Moko presejemo, ji vmešamo suhi kvas, nato pa enostavno dodamo vse sestavine za testo in zamesimo mehko testo. Testo gnetemo približno 15 minut, da se lepo razvijejo beljakovinske vezi in bo zato testo puhasto.

Testo pokrito vzhajamo do dvojnega volumna. To je nekje slabo uro.

Vzhajano testo zvrnemo na pomokan pult in ga nežno s tehniko raztegni prilepi oblikujemo v kroglo.

Testo na pomokanem pultu razvaljamo na pol cm tanko, ga razrežemo na 24 kvadratkov, vsakega posebej obložimo z marmelado/nutelo, dobro zapremo in oblikujemo. Kroglice odlagamo na dobro pomaščen pekač.

V posodici raztepemo rumenjak z žlico mleka in s tem premažemo buhteljne. Pokrite jih vzhajamo 20 minut, med tem časom pa segrejemo pečico na 200 stopinj Celzija, program ogrevanje zgoraj in spodaj.

Buhteljne pečemo 15 do 20 minut na najnižjem izvodilu. Pečene postavimo na rešetko in počakamo, da se počasi ohladijo.

Buhteljni so mehki še naslednji dan, če jih takoj, ko se ohladijo, shranimo v plastični posodi s pokrovom.

Vir: https://www.220stopinjposevno.com/na-kro381niku/nutelini-buhteljni-mehki-kot-pena

Dober tek!

Recept je preizkusila Darija Kovačič.

PREGOVORI ZA AVGUST

Če se avgusta po gorah kadi, kupi si kožuh za zimske noči. / Če bo o Porcijunkuli (2. 8.) vročina, huda bo prihodnja zima. / Če se megla zjutraj v zrak vzdiguje, slabo vreme napoveduje če pa zemlja meglo posrka, lepo vreme na vrata trka. / Sonce srpana grozdje meči, z medom navdana ajda diši. / Srpana če veter zvedri, vreme še dolgo trpi. / Če je na Lovrenca (10. 8.) lepo, tudi jeseni ne bo grdo. / Vreme, ki ga Lovrenc (10. 8.) naredi, do konča jeseni drži. / Lovrenc (10. 8.) deževen nam vino sladi in ajda moč po njem dobi. / Veliki šmaren (15. 8.) brez dežja, sladko vince bo doma. / Če velikega šmarna (15. 8.) sonce peče, dobro vince v sod poteče. / Če se megla zjutraj vzdiguje, slabo vreme napoveduje. / Po vremenu Jerneja (24. 8.) se vsa jesen nareja. / Strd za potice popijejo Jerneja (24. 8.) meglice. / Če Jerneja (24. 8.) veter zjasni, lepo vreme še dolgo trpi. / Kakor Jernej (24. 8.) in zadnji srpan vremeni, se vsa jesen drži. / Orehe piškave stori rad dež na Janeza (29. 8.) glave. / Česar veliki srpan ne skuha, tudi kimavec ne prekuha.

VIC

Tatovi kurilnega olja

Se pogovarjata soseda:

»Polno kapo mam, že dvakrat so mi spraznili rezervoar za kurilno olje, pa sem pokrov dobro zamaskiral s težkimi cvetličnimi lonci!«

»Jaz sem svoj problem dobro rešil. Kupil sem debel rdeč pokrov, nanj sem z velikimi belimi črkami napisal: KURILNO OLJE.«

»A si nor ? Pa je pomagalo in te tatovi pustijo na miru?«

»Jaaaaa, samo cev ni povezana z rezervoarjem za kurilno olje, ampak je priključena na greznico. V šestih mesecih so mi jo že trikrat zastonj izpraznili!!!«

ALI POZNATE SVOJO OBČINO?

V prejšnji številki glasila smo vas spraševali, kaj je na posneti fotografiji in kje je bila posneta. Za pravilen odgovor, da je bila fotografija posneta **v Cerovem Logu pri vodnem viru Zevnik**, se zahvaljujemo **GAŠPERJU UHERNIKU**. Nagrajenec bo nagrado prejel po pošti.

TOKRAT VAS SPRAŠUJEMO, KAJ JE NA POSNETI FOTOGRAFIJI IN KJE JE BILA POSNETA. Vaše odgovore pričakujemo do četrtka, **15. septembra 2022**, na naslovu: Uredniški odbor Šentjernejskega glasila, Občina Šentjernej, Prvomajska cesta 3 a, 8310 Šentjernej ali na e-naslovu: sentjernejsko.glasilo@sentjernej.si. ■

KOBCAM

Nadzornik, ki mu lahko zaupate.

041 600 700 | info@kobra.si | www.kobra.si

KOBRA Team d.o.o., Levičnikova cesta 2, 8310 Šentjernej

Mojca Lampe Kajtna svetuje barvanje s flomastri.

POBARVANKA ZA NAJMLAJŠE

RIŠE:
Mojca Lampe Kajtna